

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

12/2021

Prosinec

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF
Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. L. Horáčková, Bc. I. Janoušková,
Mgr. M. Lukeš, Mgr. J. Machonský,
Bc. H. Nováková, PhDr. L. Tvrdá,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 29. 12. 2021
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. L. Horáčková, Bc. I. Janoušková,
Mgr. M. Lukeš, Bc. H. Nováková,
PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám prosincové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématu najdete přehledový článek „Deset let fungování evropských dohledových institucí EIOPA, EBA a ESMA: výročí jako příležitost k reflexi“, který si všímá desetiletého výročí těchto tří institucí. Text přibližuje důvody jejich vzniku, publikované hodnotící komentáře jejich dosavadního fungování, dosažené cíle, vyjmenovává úspěchy i neúspěchy, které si tyto instituce připsaly, a zamýšlí se nad tím, zda mají v dozorovém systému EU své místo i v příštích letech. Pozornost je věnována též nově vznikajícímu Úřadu pro boj proti praní špinavých peněz (AMLA), který dále rozšíří dozorové orgány EU a měl by začít fungovat v roce 2024.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. Jiří Benda
vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

ČNB publikovala "Analýzy stupně ekonomické sladěnosti České republiky s eurozónou" za r. 2021:

<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/aktuality/Analzy-sladenosti-2021-jak-je-na-tom-ekonomika-CR-v-kontextu-zavazku-CR-k-pristoupeni-k-eurozone/>

Evropská komise navrhla nová opatření na podporu evropských kapitálových trhů:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_6251

Evropská unie zveřejnila přehled výpadků příjmů z DPH ("VAT gap") za r. 2019:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_6466

Evropská unie upravila pravidla pro sazby DPH:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_6608

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 30. 11. 2021 – 30. 12. 2021 se tentokrát věnuje tématu:

Green Deal

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématu.....	4
Deset let fungování evropských dohledových institucí EIOPA, EBA a ESMA: výročí jako příležitost k reflexi	4
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	8
Daně.....	8
Ekonomické vědy. Ekonomie	14
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	15
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	20
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	23
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	24
Podnik a podnikání.....	25
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	27
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	27
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	28
Právo.....	30
Statistika. Demografie. Sociologie.....	33
Účetnictví	34
Veřejná správa.....	35
Veřejné finance. Rozpočet	36
Životní prostředí	39
Životní úroveň	40
Ostatní	40
Přehled nových knih.....	47

Deset let fungování evropských dohledových institucí EIOPA, EBA a ESMA: výročí jako příležitost k reflexi

Bc. Lucie Horáčková

Oddělení 7403, Informační podpora a knihovna

Letošní rok se stejně jako ten předchozí nese v duchu debat souvisejících s koronavirovou pandemií, které mnohdy vedou k upozadění témat ostatních. Pozornosti běžného čtenáře, jenž se hlouběji nevěnuje problematice evropské integrace, tak mohlo snadno uniknout, že rok 2021 je rovněž ve znamení desetiletého jubilea tří dohledových institucí EIOPA, EBA a ESMA. Tento moment se jeví jako ideální příležitost pro zhodnocení jejich mise, dosavadního fungování a dosažených cílů. Naplnily svůj mandát? A mají v dozorovém systému EU své místo i v příštích letech?

Historické kořeny a důvody vzniku

K nalezení odpovědi na výše zmíněné otázky stojí za pozornost krátký historický exkurz. Evropské orgány dohledu (ESA z anglického výrazu *European Supervisory Authorities*) vznikly v roce 2011 na pozadí turbulentní ekonomické situace. Finanční krize, jež významně otrásla světovými trhy, poukázala na nekoordinovanost jednotlivých národních autorit činných na finančním trhu. S ohledem na velmi vysokou propojenost obchodních a finančních toků, která při šíření krize rovněž sehrála důležitou roli, se ukázalo jako sěžejní zformovat celoevropský dohledový systém, jenž by dokázal podobné situace řešit nadnárodně, a co více, uměl by krizím efektivně předcházet. Za tímto účelem, stejně jako ve snaze obnovit důvěru ve finanční systém, byl zformován *Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA)*, *Evropský orgán pro bankovníctví (EBA)* a *Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA)*. Východiskem pro jejich zřízení byla tzv. Zpráva de Larosierovy skupiny, která kromě shrnutí důvodů finanční krize přišla také s návrhy na strukturální změnu dohledového systému EU. Mezi hlavní nedostatky byl zařazen nedostatek transparentnosti, špatně zvládnutý risk management, absence přehledu o úvěrových rizicích a zejména „nedostatečná infrastruktura v EU, a to jak z hlediska spolupráce mezi národními orgány dohledu, tak mezi orgány veřejné moci.“¹ Poslední faktor měl za důsledek, že EU nebyla na nastalou situaci schopna dostatečně promptně zareagovat a kroky jednotlivých národních autorit s sebou přinášely vedlejší efekty, které mnohdy negativně zasáhly jiné členské státy.² Poučení z těchto chyb se tak znatelně odráží na mandátu a cílech jednotlivých institucí. Ačkoliv se od sebe povahou své působnosti zásadně liší, dochází mezi nimi k velmi úzké spolupráci a výměně informací, mimo jiné prostřednictvím *Společného výboru (Joint Committee)*, který přispívá k jednotnosti a koordinaci kroků.³

Dosavadní (ne)úspěchy dohledových institucí a jejich činnost

Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění již od svého počátku usiluje o vznik jednotného systému dohledu, průhlednost fungování finančních trhů, stejně jako o posílení mezinárodní koordinace dohledu. Do velké míry cílí také na posílení ochrany spotřebitelů tím, že se snaží zajistit, „aby rizika spojená s pojištěním, zajištěním a zaměstnaneckými penzemi byla vhodně regulována a dohlížena.“⁴ Právě předcházení těmto rizikům bylo hlavním motivem pro vznik třípilířového systému *Solvency II*, který je jedním z nejdůležitějších příspěvků instituce EIOPA. Systém, do českého jazyka překládaný jako *Solventnost II*, má přispívat k posílení transparentnosti na trhu aktivních pojišťoven, které jsou dohledovým systémem nuceny uveřejňovat dostatečné množství informací,

¹ *The de Larosiere Group Report*. The High-level Group on Financial Supervision in the EU. February 25 2009 [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/economy_finance/publications/pages/publication14527_en.pdf.

² *Ibid.*, s. 12.

³ EU financial regulators warn of an expected deterioration of asset quality. In: *Eiopa.europa.eu* [online]. March 31 2021 [cit. 2021-11-24]. Dostupné z: https://www.eiopa.europa.eu/media/news/eu-financial-regulators-warn-of-expected-deterioration-of-asset-quality_en.

⁴ Česká národní banka. EIOPA. In: *Cnb.cz* [online]. [cit. 2021-11-24]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/vykon-dohledu/mezinarodni-aktivity/eiopa/>.

což v konečném důsledku přispívá k efektivnějšímu řízení rizik na evropské úrovni.⁵ Pojišťovny jsou zároveň povinovány držet takové množství kapitálu, které zajistí, že v případě potenciálních finančních nesnází budou disponovat dostatečným množstvím zdrojů. V rámci systému Solvency II musí být v neposlední řadě evropským regulačním orgánům umožněno provádět pravidelné kontroly, zda pojišťovny jednají v souladu s pravidly a postupují transparentně.⁶

EIOPA hrála důležitou roli také při tvorbě *Panevropského osobního penzijního produktu (PEPP)* – nástroje, který umožní občanům EU dlouhodobě spořit na důchod a poskytne alternativní doplnění k současným penzijním produktům.⁷ Kromě toho, že byla EIOPA Evropskou komisí v roce 2019 požádána o tzv. *technical advice*, a byla tak jakýmsi poradním orgánem při tvorbě nové legislativy, v praxi má být taktéž pověřena registrací všech dostupných produktů.⁸ Ty mají poskytovat pojišťovny, investiční společnosti nebo banky, přičemž se bude jednat o pojistný či investiční produkt, případně vklad. Ačkoliv má Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1238 ze dne 20. června 2019 vstoupit v platnost 22. března 2022, české penzijní společnosti PEPP, podle vyjádření MFČR, nabízet nebudou, jelikož „*české doplňkové penzijní spoření není harmonizováno evropským právem*“⁹. Dojde tak pouze k návrhu zákona, jehož prostřednictvím bude tuzemský právní řád na nové evropské nařízení adaptován. Tento nástroj bude podle všeho výhodný zejména pro ty evropské občany, kteří svou pracovní činnost vykonávají ve více členských státech, a to proto, že se podmínky a daňová podpora v různých zemích EU liší.¹⁰

Ačkoliv je každá z institucí činná v jiné oblasti finančního trhu, všechny si ve svých počátcích vytyčily povahou velmi podobné priority. Proto není překvapivé, že i *Evropský orgán pro bankovníctví* si jako jeden ze svých hlavních cílů definoval zlepšení fungování vnitřního trhu, zvýšení transparentnosti a mezinárodní koordinace.¹¹ Za účelem harmonizace obezřetnostních pravidel v rámci EU definuje jednotné technické normy pro oblast bankovníctví, což zajišťuje větší ochranu investorů a vkladatelů. Stejně jako EIOPA se i EBA zaměřuje na zlepšení risk managementu hlavně prostřednictvím hloubkové analytické činnosti, zejména však pravidelnými zátěžovými testy.¹² Tyto jsou prováděny každé dva roky, někdy rovněž ve spolupráci s *Evropskou centrální bankou* s cílem zjistit, v jaké kondici se nacházejí největší evropské banky a zda jsou finančně stabilní. Jedná se o nástroj dosažení větší transparentnosti a způsob, jakým předcházet podobným rizikům, která v roce 2008 vyústila v globální finanční krizi. V roce 2021, tedy již po vypuknutí koronavirové pandemie, kupříkladu vyšlo najevo, že patnáct nejvýznamnějších tuzemských bank se aktuálně nachází ve velmi dobrém stavu, který značí, že budou stabilní i navzdory dopadům, jež s sebou přinesla epidemie nemoci covid-19.¹³

Prvotním účelem *Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy* bylo vytvořit účinný dohled nad finančními trhy, jež na pozadí finanční krize nedokázal zajistit tehdy činný *Výbor pro evropskou regulaci cenných papírů (CESR)*. Přihlédneme-li např. k situaci z let 2018-2019, kdy ESMA dokázala velmi flexibilně reagovat na aktuální dění prostřednictvím zákazu (omezení) distribuce obzvláště rizikových finančních produktů, lze tuto misi hodnotit jako velmi úspěšnou. Této instituci se totiž podařilo přispět nejen k zajištění finanční stability, ale také k podstatnému zvýšení ochrany

⁵ Risk management and supervision of insurance companies (Solvency 2). In: *Ec.europa.eu* [cit. 2021-11-24]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/insurance-and-pensions/risk-management-and-supervision-insurance-companies-solvency-2_en.

⁶ Ibid.

⁷ ŠIMEK, Robert. Nařízení PEPP – co přináší očekávaný právní rámec tzv. 2. režimu v sektoru osobních penzí? In: *Epravo.cz* [online]. September 12 2019 [cit. 2021-11-22]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/narizeni-pepp-co-prinasi-ocekavany-pravni-ramec-tzv-2-rezimu-v-sektoru-osobnich-penzi-109912.html>.

⁸ Ibid.

⁹ Panevropský osobní penzijní produkt. In: *Mfcr.cz* [online]. October 19 2021 [cit. 2021-11-22]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/soukrome-penzijni-systemy/panevropsky-osobni-penzijni-produkt>.

¹⁰ Ibid.

¹¹ Česká národní banka. EBA. In: *Cnb.cz* [online]. [cit. 2021-11-24]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-rh/vykon-dohledu/mezinarodni-aktivity/eba/>.

¹² 10 years EBA. In: *Eba.europa.eu* [online]. [cit. 2021-12-1]. Dostupné z: https://www.eba.europa.eu/languages/home_cs.

¹³ Dohledové zátěžové testy opět prokázaly odolnost bank a pojišťoven. In: *Cnb.cz* [online]. October 5 2021 [cit. 2021-11-22]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Dohledove-zatezove-testy-opet-prokazaly-odolnost-bank-a-pojistoven-00001/>.

investorů.¹⁴ Svůj přínos ESMA ukázala také při celoevropské koordinaci, zejména pak v otázce výkladu práva EU týkající se finančních trhů, kde využila své poradní funkce a zasadila se tak o to, aby se sblížily praktiky národních autorit dohlížejících nad cennými papíry a kapitálovými trhy. Kromě výše zmíněných funkcí je ESMA zodpovědná také za dohled nad registry obchodních údajů, ratingovými agenturami a registry sekuritizací.¹⁵

Budoucí vyhlídky a nový hráč?

Zmíněné instituce, které v zásadě vznikly v důsledku globální finanční krize, se dnes musejí vypořádat s následky krize další, tentokrát spojené s onemocněním covid-19. Ačkoliv se jedná primárně o krizi zdravotní, přináší s sebou také nezanedbatelné dopady na celosvětovou ekonomiku a finanční trhy, do nichž vnáší nestabilitu. V této souvislosti regulační úřady v roce 2021 vydaly tzv. *Joint Assessment Report*, tedy jakousi společnou hodnotící zprávu, v níž shrnují nejvýznamnější makroekonomická a finanční rizika. Zároveň přicházejí s vlastními doporučeními určenými evropským a národním autoritám, v nichž se v rámci své tradiční analytické a poradní agendy snaží přispět k řešení problémů, se kterými se budou muset stát EU po pandemii vypořádat.¹⁶ Aktuální koronavirové krizi a jejím dopadům je ostatně věnován velký prostor i v programových východiscích, která si ESMA, EBA a EIOPA vytyčily do budoucna. S ohledem na předchozí zkušenosti tak například EBA plánuje posílení celoevropských zátěžových testů, stejně jako větší podporu vzájemného sdílení informací v oblasti fintech.¹⁷ Velký význam je přisuzován také výzkumu a vývoji v oblasti finančních služeb, na jehož důležitost poukázala opět koronavirová pandemie. Vzhledem k přechodu na online platformy a vzhledem k většímu užívání informačních technologií, které se nevyhnulo ani finančním trhům, tak bude do budoucna nutné klást větší důraz na kybernetickou bezpečnost a strategie vedoucí k digitální transformaci. V té budou, jak tvrdí např. komisařka pro finanční služby, finanční stabilitu a unii kapitálových trhů Mairead McGuinness, hrát tři dohledové orgány zásadní roli.¹⁸ Kromě digitální transformace bude podle prvního předsedy orgánu EIOPA Gabriela Bernardina jednou ze zásadních výzev také přechod na zelenou ekonomiku a udržitelné finance, jelikož penzijní a pojišťovací sektor budou podstatné při financování tzv. *Zeleného údělu (Green Deal)*.¹⁹ K těmto výrokům došlo na konferencích, které každá z institucí uspořádala u příležitosti svého desetiletého jubilea. Na adresu orgánu ESMA byl zmíněn přínos v otázce zvýšení transparentnosti a zlepšení celkového dohledu nad ratingovými agenturami, do jehož činnosti tato instituce mohla vůbec poprvé zasáhnout bez nutnosti mediace vnitrostátních orgánů.²⁰ Podle slov bývalého ředitele Stevena Maijooora bude její role i v budoucnu nezanedbatelná zejména vzhledem ke skutečnosti, že míra integrace trhů stále narůstá.²¹ Při hodnocení dosavadní činnosti EBA byla kromě větší transparentnosti zdůrazňována její role v koordinaci boje proti praní špinavých peněz i ustavení obezřetnostního režimu vztahujícímu se na investiční firmy, k čemuž došlo v důsledku rozšíření kompetencí *Evropského orgánu pro bankovníctví*.²² Mezi hlavní výzvy bylo současným předsedou EBA Michaellem Campem zařazeno dokončení bankovní unie, stejně jako implementace opatření *Basel III* z pera *Basilejského výboru pro bankovní dohled*, které cílí na zlepšení odolnosti bankovního sektoru mimo jiné minimálními kapitálovými požadavky na

¹⁴ MAIJOOR, Steven. Back to the future: a look into ESMA's next decade. *ESMA 10 Year Conference Closing Remarks*. March 23 2021. [cit. 2021-12-04]. Dostupné z: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma32-67-775_23_speech_steven_maijoor_at_esma_10-year_anniversary_event.pdf.

¹⁵ Ibid, s. 4.

¹⁶ EU financial regulators warn of an expected deterioration of asset quality. In: *Eiopa.europa.eu* [online]. March 31 2021 [cit. 2021-11-24]. Dostupné z: https://www.eiopa.europa.eu/media/news/eu-financial-regulators-warn-of-expected-deterioration-of-asset-quality_en.

¹⁷ EBA Work Programme. In: *Eba.europa.eu* [online]. [cit. 2021-11-20]. Dostupné z: <https://www.eba.europa.eu/about-us/work-programme/current-work-programme>.

¹⁸ *Conference Report*. Anniversary Conference EIOPA 2011-2021. February 4 2021 [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:aWS5X33aNAcJ:https://www.eiopa.europa.eu/document-library/other-documents/10th-anniversary-conference-report_en+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz.

¹⁹ *Conference Report*, s. 2.

²⁰ MAIJOOR, Steven, s. 2-3.

²¹ Ibid, s. 5.

²² CAMPA, Manuel José. *Welcome and Introductory Remarks of the Chairperson of the European Banking Authority at the EBA's 10th Anniversary Conference*. October 26 2021. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://www.eba.europa.eu/calendar/jose-manuel-campa%E2%80%99s-introductory-remarks-eba-10th-anniversary-conference>.

evropské banky.²³ S ohledem na otázku digitalizace zmíněnou výše, vyplývají pro dozorové orgány do budoucna také další povinnosti. Zmíněno může být např. Nařízení o digitální provozní odolnosti finančních institucí (**DORA** z anglického *Digital Operational Resilience Act*), na jehož implementaci se mají spolupodílet. Jedná se o iniciativu v rámci Balíčku pro digitální finance (*Digital Finance Package*), jímž Evropská komise cílí na podporu inovací v této oblasti, stejně jako na „snížení rizika plynoucí z digitalizace finančnictví.“²⁴ Ochrana spotřebitelů, která je jednou z hlavních priorit EU v této problematice, bude zajištěna mimo jiné prostřednictvím přísného dozoru nad poskytovateli kritické infrastruktury, na které budou dohlížet právě dozorové orgány.

Evropský dozorový systém se s největší pravděpodobností navíc ještě dále rozšíří. Dne 20. 6. 2021 byl totiž Evropskou komisí navržený soubor opatření, která by měla napomoci k efektivnějšímu boji proti praní špinavých peněz a dále pak zamezit, aby byly z těchto zdrojů financovány teroristické aktivity. Zvýšený rozsah působnosti evropského dohledu se promítne do zřízení nového orgánu – Úřadu pro boj proti praní špinavých peněz (**AMLA** z anglického *Anti-Money Laundering Authority*), jenž by měl začít fungovat v roce 2024.²⁵ Nová instituce má kromě jiného přispět ke zlepšení koordinace národních autorit jednotlivých členských států, tedy příslušných finančních zpravodajských jednotek.²⁶ Její činnost se však dotkne také kryptoměn, a to prostřednictvím přísnější regulace a důslednější kontroly plateb, jež jsou s pomocí kryptoměn uskutečňovány. Jelikož je problém s praním peněz v Evropě relativně rozšířeným jevem (jak ostatně potvrdil i Evropský účetní dvůr), usiluje EU tímto novým návrhem o větší regulaci trhu, mimo jiné omezením plateb v hotovosti, jejichž výše by měla být limitována 10 000 EUR.²⁷

Jak je patrné z výročních konferencí, kde byla zhodnocena dosavadní činnost dozorových orgánů EU, je jejich funkce hodnocena pozitivně nejen s ohledem na provedené kroky, ale také s ohledem na jejich budoucí agendu, která se vzhledem k aktuálnímu vývoji směřujícímu k digitalizaci jeví jako velice podstatná. Přínos evropské regulace finančních trhů, doposud prováděný EBA, ESMA a EIOPA, se ostatně odráží i v plánech na zřízení nového regulačního orgánu, jenž má agendu dohledu do budoucna ještě rozšířit.

²³ Implementing Basel III in Europe. In: *Eba.europa.eu* [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné z: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/implementing-basel-iii-europe>.

²⁴ EUROPEAN COMMISSION. Regulation Of The European Parliament And Of The Council On Digital Operational Resilience For The Financial Sector And Amending Regulations (EC) No 1060/2009, (EU) No 648/2012, (EU) No 600/2014 and (EU) No 909/2014. In: *Eur-lex.europa.eu* [online]. September 24 2020. [cit. 2021-12-08]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020PC0595&rid=10>.

²⁵ Anti-money laundering and countering the financing of terrorism legislative package. In: *Ec.europa.eu* [online]. July 20 2021 [cit. 2021-12-01]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/publications/210720-anti-money-laundering-countering-financing-terrorism_en.

²⁶ Ibid.

²⁷ Bargeldgrenze und neue Behörde: EU holt zum Schlag gegen Geldwäsche aus. In: *Wiwo.de* [online]. July 20 2021 [cit. 2021-12-04]. Dostupné z: <https://www.wiwo.de/eu-kommission-bargeldgrenze-und-neue-behoerde-eu-holt-zum-schlag-gegen-geldwaesche-aus/27439022.html>.

Daně

Kees van Raad

A blueprint for restructuring the OECD model's distributive rules

Plán restrukturalizace pravidel OECD pro rozdělení zdanění mezi různé státy

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 10, p. 470-476

Autor upozorňuje na časté chyby v interpretaci článků 6-22 Vzorové smlouvy OECD (OECD Model Tax Convention on Income and on Capital), které se týkají podmínek, za jakých mohou určité státy danit konkrétní typy příjmů. Ustanovení lze rozdělit do dvou skupin: na ustanovení, která umožňují danit příjmy pouze ve státě residence (residence state) a na ustanovení, která umožňují uvalení daňové povinnosti v důvodných případech i jiným státům. Příčinou mylné interpretace je podle autora matoucí znění některých článků. Příspěvek obsahuje návrhy, jak dané články vhodněji formulovat. - Poznámky.

Claire Le Gall, William Meignan, Guillaume Roulleau

Assessment of the 2008 reform of the research tax credit [elektronický zdroj]

Zhodnocení reformy daňového bonusu pro subjekty investující do výzkumu provedené v r. 2008

Trésor-economics, No. 290 (2021), p. 1-8

Tzv. "daňový bonus pro podniky investující do výzkumu" je opatření, které bylo zavedeno ve Francii v r. 1983 s cílem podpořit výzkum a vývoj v podnicích. V článku jsou představeny změny ve výpočtech bonusu, které přinesla reforma v r. 2008, spolu s jejich dopady. DG Trésor i předchozí výzkumy hodnotí opatření i reformu spíše pozitivně, i když dle některých dat dopadla reforma rozdílně na různě velké podniky. Je mj. vyčísleno, kolik pracovních míst pomohla reforma vytvořit během 15 let po zavedení a jak ovlivnila HDP. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/tags/Tresor-Economics>

Celeste M. Black

Australia's inaction on mandatory disclosure rules : can you have too many disclosure regimes?

Australská nečinnost u zavádění pravidel pro povinné zveřejňování informací : může vůbec existovat příliš mnoho režimů pro povinné zveřejňování?

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 10, p. 462-469

V článku je analyzován přístup Austrálie ke zveřejňování informací, jehož cílem je omezení škodlivé daňové optimalizace (tax avoidance). Určité mechanismy pro oznamování informací v Austrálii existují, některé jsou však nepovinné a země se neřídí režimem dle Akce 12 projektu OECD/G20 proti BEPS, ani dle dokumentu "Model Mandatory Disclosure Rules" (MDRs). Pravidla, která v Austrálii nyní platí, hodnotí autorka jako ne zcela dostatečná. Jedním z důvodů, proč může podle autorky Austrálie se zavedením MDRs váhat, je problematická úprava tzv. skutečného vlastnictví (beneficial ownership) neodpovídající mezinárodním standardům, která v případě Austrálie umožňuje zakládat neprůhledné struktury. - Poznámky.

Ulrich Schreiber, Christoph Spengel

Die Steuerpläne der OECD : Ausweg oder Irrweg?

Daňové plány OECD : východisko nebo scestí?

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 43, S. 2512-2520

V červenci r. 2021 se ministři financí zemí G20 dohodli na nové právní úpravě mezinárodního zdaňování podniků. Tato pravidla se týkají dvou oblastí, které jsou kategorizovány do tzv. pilířů. Podle prvního z nich mají určité podniky platit daň ze zisku také ve státech, na jejichž trh své výrobky uvádějí. Druhý pilíř pak přichází se zavedením globální minimální daně z příjmů právnických osob. Autoři rozebírají dřívější návrhy OECD (BEPS apod.) a konkrétněji analyzují zvláštní regulace vztahující se na velké podniky. Zabývají se rovněž otázkou dělení zisku z nehmotného majetku a detailně rozebírají, jakým způsobem by mělo fungovat zmíněné pravidlo o minimálním zdanění a jak by mělo být implementováno. Závěrem upozorňují na některé problematické aspekty, jako např. na nedostatečnou právní jistotu atd. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M9.

Mery Alvarado

Digital services taxes across Europe in the midst and aftermath of the COVID-19 pandemic : a plausible option to raise tax revenue?

Zdanění digitálních služeb v Evropě v průběhu a po pandemii nemoci covid-19 : přijatelná možnost zvýšení daňových výnosů?

European taxation, Vol. 61, (2021) No. 9, p. 403-410

Souhrnná analýza zdanění digitálních služeb v evropských zemích. Autorka nejprve charakterizuje znaky daně z digitálních služeb (DST) navržené Evropskou komisí v r. 2018 a přináší kritický pohled na tento návrh. Dále provádí popisnou analýzu národních digitálních daní uplatňovaných v některých evropských zemích. Uvádí, že některé národní digitální daně vyplývají z návrhu EK, jiné se od něj ale odchyľují. Zaměřuje se také na důsledky přijatých národních opatření ke zdanění digitální ekonomiky na daňové smlouvy, evropské právo a na mezinárodní obchodní právo. V závěru autorka zvažuje možnost potenciálního zvyšování daňových příjmů k podpoře hospodářského oživení v covidovém a post-covidovém období za pomoci DST. - Poznámky.

Václav Benda

DPH u nedobytných pohledávek po novelizaci zákona o DPH

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 29, (2021) č. 14, s. 31-36

Zákonem č. 355/2021 Sb., který novelizuje zákon o DPH, byly s účinností od 1.10.2021 provedeny změny v pravidlech pro opravu základu daně v případě nedobytné pohledávky a navazující změny týkající se opravy odpočtu daně. Autor nejprve vysvětluje základní podmínky, za nichž může plátce jako věřitel provést opravu základu daně v případě nedobytné pohledávky. Návazně přibližuje opravu základu DPH ze strany dlužníka, který je plátcem, i postup dlužníka při snížení odpočtu daně v souvislosti se zrušením registrace plátce. Problematika je ilustrována několika praktickými příklady.

Marco Allena

European Union own resources and post-covid sustainability : the Italian plastic tax in the European context

Vlastní zdroje EU a udržitelnost v post-covidovém období : daň z plastu zavedená v Itálii v evropských souvislostech

European taxation, Vol. 61, (2021) No. 9, p. 417-420

Článek přibližuje novou úpravu zdanění spotřeby jednorázových plastových výrobků v Itálii, která je účinná od 1.1.2022. Autor popisuje charakteristické znaky této daně, jež se dá zařadit mezi ekologické daně. Současně s přípravou italského daňového režimu pro jednorázové plasty byla také projednána obdobná evropská úprava. Ta je součástí širšího plánu Evropské komise na vymezení vlastních zdrojů EU k financování post-covidového oživení ekonomik. Evropská daň z plastů je ukládána jednotlivým členským státům dle vyprodukovaného množství nerecyklovatelných plastových obalů (0,80 eur za kg). Autor se také zaměřuje na podobnost a spojitost italské daně s novou evropskou úpravou zdanění jednorázových plastů. - Poznámky.

Bertrand Monfort

Fristen im Vorsteuer-Vergütungsverfahren nach der Rechtsprechung des EuGH : zugleich eine Anmerkung zu dem EuGH-Urteil v. 9.9.2021 in der Rechtssache GE Auto Service Leasing C-294/20
Lhůty v řízení o vrácení daně na vstupu podle judikatury Soudního dvora EU : zároveň komentář k rozsudku SDEU z 9.9.2021 ve věci GE Auto Service Leasing C-294/20

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 70, (2021) Nr. 20, S. 769-773

V nedávné době Soudní dvůr EU opět rozhodoval v souvislosti s otázkou lhůty v řízení o vrácení daně na vstupu, a to konkrétně v případě GE Auto Service Leasing (C-294/20). Ačkoliv příslušný rozsudek na první pohled není v souladu s předchozími rozhodnutími soudu, výrazně přispívá k precizaci judikatury v této oblasti. Autor v první řadě představuje dosavadní právní názory Soudního dvora EU a zaměřuje se na konkrétní oblasti jako např. předložení daňových dokladů u daně na vstupu, opravu nebo doplnění faktur apod. Upozorňuje zároveň na možné nejasnosti, mimo jiné v případě, kdy není uvedeno, o jaké konkrétní vrácení daně na vstupu se jedná, jelikož právní úprava vztahující se na území EU a na tzv. třetí země se podstatně liší. - Poznámky.

Mika Nissinen

**From evasion to avoidance : the historical evolution of the OECD model in addressing tax abuse
Od daňových úniků k vyhýbání se daňovým povinnostem : historický vývoj přístupu vzorové
smlouvy OECD ke zneužívání daňových systémů**

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 10, p. 485-493

Autor analyzuje vývoj ustanovení proti vyhýbání se daňovým povinnostem ve vzorových smlouvách OECD a komentářích v průběhu času, resp. v různých verzích smluv. Diskutována je také situace před vznikem vzorové smlouvy. Dřívější vzorové smlouvy se zabývaly pouze daňovými úniky, ne škodlivou daňovou optimalizací. - Poznámky.

Izabela Andrzejewska-Czernek, Karoline Spies, Céline Martin, Moritz Mühlhausen, Elina Belouli, Trevor Glavey, Giulia Faustini, Eglé Burbaité, Pierre-Antoine Klethi, Catarina Almeida Andrade, Domingo Jesus Jimenez-Valladolid De L'Hotellerie-Fallois and Irene Martinez

How do you do it? : MDR in different EU member states

Jak to děláte? : pravidla povinné výměny informací v různých členských státech EU

European taxation, Vol. 61, (2021) No. 9, p. 377-392

Článek přináší výsledky srovnávacího šetření ve státech Evropské unie se zaměřením na hodnocení a používání nových pravidel pro povinnou výměnu informací (mandatory disclosure rules, MDR) upravených v evropské směrnici o správní spolupráci v oblasti daní (DAC6, 2018/822/EU). Přehledně shrnuje zavádění pravidel pro povinnou výměnu informací v případě možných přeshraničních uspořádání, která se mají oznamovat, v Rakousku, Francii, Německu, Řecku, Irsku, Itálii, Litvě, Lucembursku, Polsku, Portugalsku a Španělsku. - Poznámky.

D.M. Broekhuijsen and T.M. Vergouwen

How often do OECD member countries update their tax treaties?

Jak často aktualizují země OECD své daňové smlouvy?

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 10, p. 477-484

Autoři v článku prezentují výsledky studie, která se zabývala aktualizací daňových smluv zakládajících členských států OECD. Bylo zjištěno, že průměrně jsou smlouvy aktualizovány za přibližně 18,5 roku; že smlouvy, které byly v platnosti na konci r. 2019, většinou nebyly zatím aktualizovány; že obvykle daňová smlouva platí 26,5 roku; že třetina smluv uzavřených před r. 1977 (vznik vzorové smlouvy OECD) nebyla nikdy upravena a že se postupně v průběhu let mění priority vyjednávacích týmů (uzavírání nových smluv vs. jejich aktualizace). - Poznámky.

Birhanu T. Daba, Torsten Engers and Gert-Jan Hop

Is Germany's latest amendment to its anti-treaty/directive shopping rules fully compliant with EU law?

Jsou nedávné změny německých pravidel proti zneužívání daňových smluv a směrnic zcela v souladu s právem EU?

European taxation, Vol. 61, (2021) No. 9, p. 393-402

Odstavec 50d(3) německého zákona o daních z příjmů obsahuje rozsáhlá opatření proti zneužívání, která se vztahují zejména ke zneužití daňových smluv a/nebo směrnic. Autoři seznamují s účelem a působností zmiňovaného odst. 50d(3) a rozebírají i jeho předchozí verze (od r. 2011 byla pravidla proti zneužívání daňových smluv/ směrnic třikrát novelizována). Připomínají převahu evropského primárního práva nad národní úpravou a následně se zaměřují na rozsudky Soudního dvora EU týkající se uplatnění odst. 50d(3) i na stanoviska německého soudnictví. Poté analyzují změnu zkoumaného ustanovení s ohledem na požadavky evropského práva (novela nabývá účinnosti 9.6.2021). V závěru autoři zvažují dopady změny právní úpravy na požadavky osvobození od srážkové daně pro holdingové společnosti. - Poznámky.

Karel Raiser

Kdy a jak se registrovat k dani z přidané hodnoty

Daně a právo v praxi, Sv. 26, (2021) č. 11, s. 38-39

Článek přehledně shrnuje podmínky pro registraci k dani z přidané hodnoty v ČR a poskytuje návod, jak proces registrace pokud možno urychlit. Zabývá se jak povinnou, tak dobrovolnou registrací k DPH a postupem registrace. Problematika je dokreslena několika příklady.

Martin Děrgel

Koordinační výbor ke změně DPH u osvobození nájmu nemovitých věcí od roku 2021

Účetnictví, Sv. 2021, č. 11, s. 29-37

Shrnutí závěrů koordinačních výborů (odborných diskuzí nad problémy, jimiž se zabývají daňoví poradci a ke kterým se vyjadřují i zástupci GŘ) na téma "změna DPH u osvobození nájmu nemovitých věcí od r. 2021". U osvobození od DPH nemají v části případů plátcí možnost odpočtu daně na vstupu, někdy proto pro ně bývá výhodnější vzdát se osvobození a službu dobrovolně zdanit. V r. 2021 nicméně došlo ke změně v oblasti nájmu – jejich rozsah, u kterých bylo možné se osvobození vzdát, byl omezen. Autor uvádí příklady různých situací dříve a v r. 2021 a dále předkládá stanovisko KOOV k tomu, jak řešit z daňového hlediska nájem uzavřené před 1.1.2021 (zda se na ně vztahuje nová úprava či nikoli). Text je doplněn shrnujícími body a testem na procvičení.

Zdeněk Burda

Nad judikaturou týkající se elektronické evidence tržeb

Daně a právo v praxi, Sv. 26, (2021) č. 11, s. 40-48

Elektronická evidence tržeb byla sice do konce r. 2022 pozastavena, průběžně se však objevují výsledky soudních sporů, které se jí týkají. Článek přináší komentovaný výběr judikátů Nejvyššího správního soudu v oblasti EET od r. 2018 do současnosti. Jednotlivé rozsudky řeší nárok na evidenci ve zjednodušeném režimu; pokutu za EET – svatby na Olomoucku; důkazní povinnost u EET; okamžik uzavření provozovny; soukromý klub a EET; způsob podávání žádosti o autentizační údaje; možnost moderace pokuty soudem a přiměřenost pokuty.

Joachim Moritz

Neues BMF-Schreiben zur steuerlichen Behandlung von "Cum/Cum-Transaktionen" : Kehrtwendung des BMF zur Frage des wirtschaftlichen Eigentums und Hinweis zur Berichtigung unrichtiger bzw. unvollständiger Steuererklärungen nach § 153 AO

Nový přípis Spolkového ministerstva financí o daňovém zacházení s "transakcemi cum/cum" : obrat BMF v otázce hospodářského vlastnictví a poznámka o opravě nesprávných nebo neúplných daňových přiznání v souladu s § 153 odvodového řádu

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 47, S. 2785-2793

Spolková finanční správa Německa zaujala již v červenci 2017 stanovisko k otázce daňového zacházení s tzv. transakcemi cum/cum (transakce s cennými papíry mezi tuzemskými a zahraničními subjekty v době kolem splatnosti dividend za účelem aktivace neoprávněných daňových úlev). V r. 2021 však došlo k vytvoření nové verze správního stanoviska, čímž Spolkové ministerstvo financí učinilo v této otázce zásadní obrat. Autor se nejprve zabývá problematikou tzv. cum/cum transakcí v obecné rovině, dále osvětluje zásadní rozdíly mezi oběma stanovisky a hodnotí roli Spolkové finanční správy a Spolkového ministerstva financí. V závěru se rovněž zabývá otázkou, zda a v jakém případě přichází v úvahu využití opravné povinnosti dle § 153 odvodového řádu. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M9.

Arjan Lejour and Gabriella Massenz

Organizational-form choice and tax incentives : multi-country evidence

Výběr organizační formy a daňové pobídky : poznatky z různých zemí

FinanzArchiv, Vol. 77, (2021) No. 3, p. 247-286

Autoři na základě dat z 31 zemí z let 1998-2018 zjišťují, do jaké míry je volba organizační formy podniku ovlivněna rozdíly ve zdanění příjmů fyzických a právnických osob. Konkrétně se autoři soustředí na zdanění tzv. partnerství (obchodních společností; partnerships) - zkoumají, jaký vliv na volbu organizační formy má to, zda je tato právní forma podnikání chápána z hlediska daní jako tzv. "průtoková entita" (passthrough entity) či jako korporace. - Poznámky.

Karel Brychta, Petr Kupčík, Vojtěch Procházka

Pojmové znaky podvodu na DPH v judikatuře Soudního dvora Evropské unie

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 29, (2021) č. 3, s. 633-647

V oblasti specifikace pravidel pro DPH sehrává jednu z klíčových rolí Soudní dvůr EU a jeho judikatura. Příspěvek identifikuje a systematizuje závěry z vybraných klíčových rozhodnutí SDEU týkající se odnětí nároku na DPH, jmenovitě ty, které se věnují atributům ve spojení s vědomostním

testem. Zaměřuje se na identifikaci skutkových podstat, které mohou svědčit pro naplnění znaků daňového podvodu nebo úniku na DPH, a také na identifikaci pravidel a mantinelů pro hodnocení objektivních okolností a existence dobré víry na straně daňových subjektů. Z analýzy judikatury vyplývá, že SDEU nepodává explicitní a taxativní definici daňového podvodu (úniku), vymezuje však znaky a okolnosti svědčící pro jeho existenci. Daňový únik lze spojovat se širokou množinou skutečností (nevedení účetnictví, zatajení dodání zboží, zatajení příjmů, nepodání daňového přiznání, nezaplacení splatné daně aj.). Z judikatury rovněž plyne, že nárok na odpočet daně nelze odepřít každému, kdo byl součástí podvodného řetězce. - Poznámky.

Rada (EU) otevřela cestu k větší daňové transparentnosti velkých nadnárodních společností

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 19, příl. Legislativa s. i-ii

Informace o obsahu a legislativním projednávání návrhu evropské směrnice o zveřejňování informací o dani z příjmů některými podniky a pobočkami, kterou se mění směrnice č. 2013/34/EU. Návrh je označován jako směrnice o veřejném podávání zpráv podle jednotlivých zemí a má za cíl posílit transparentnost velkých nadnárodních společností. Zaměřuje se na skupiny podniků s celosvětovým čistým konsolidovaným obratem nad 750 mil. EUR. Správci daně obdrží od nadnárodních podniků zprávu rozčleněnou podle jednotlivých zemí o zaplacené dani z příjmů, což by mělo umožnit lepší dodržování daňových předpisů. Zveřejněny budou pouze informace, které jsou nezbytné a dostatečné pro splnění stanovených cílů směrnice (povaha činností, počet zaměstnaných osob, čistý obrat, zisk před zdaněním, výše daně z příjmů dlužné v dané zemi na zásadě dosaženého zisku v běžném roce, skutečné platby zaplacené státní pokladně daně země v průběhu roku a výše kumulovaných zisků).

Karel Brychta, Lukáš Gabryš

Spojené osoby v zákoně o daních z příjmů : souvislosti, definiční znaky a vybrané problematické otázky. (2. část)

Daně a právo v praxi, Sv. 26, (2021) č. 11, s. 15-19

Druhý text ze série článků, která se zabývá problematikou spojených osob dle § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů. Autoři se zde zaměřují na vybrané otázky spojené s vymezením první kategorie spojených osob – osob kapitálově spojených, s důrazem na akciové společnosti. Přibližují obecné vymezení kapitálově spojených osob a prezentují svoje závěry k přímé propojenosti osob i k nepřímo kapitálově spojeným osobám. Uvádějí, že podrobněji se danému tématu věnuje pokyn GŘ D-34 (Sdělení k uplatnění mezinárodních standardů při zdaňování transakcí mezi sdruženými podniky – převodní ceny). - Poznámky.

The long wait for a tax everyone loves to hate : housing in China

Dlouhé čekání na daň, kterou každý rád nenávidí : bydlení v Číně

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9269, p. 77

Čína zvažovala zavedení daně z nemovitostí v minulosti mnohokrát, nyní se však zdá, že k němu skutečně dojde, a to v souvislosti se snahou čínského prezidenta o dosažení „společné prosperity“. Čína by z různých důvodů podobnou daň velmi potřebovala (mj. kvůli celkovému nastavení a problémům tamějšího daňového systému, potřebě dodatečných příjmů do pokladen místních samospráv či ukončení spekulací na trhu s nemovitostmi). Jde však o nepopulární krok, který má také svá rizika. Někteří majitelé nemovitostí např. mohou mít značný majetek, ale nemusí již disponovat dostatečnými příjmy na zaplacení daně; objevují se i obavy z dopadů na realitní trh (dle článku spíše neopodstatněné). Čína se však při zavádění daně může poučit ze zkušeností jiných zemí i předchozích pilotních projektů.

Wolfram F. Richter

The taxation of digital services as a rent-extracting policy

Zdanění digitálních služeb jako forma dobývání renty

FinanzArchiv, Vol. 77, (2021) No. 3, p. 225-246

Autor se zabývá z teoretického pohledu (teorie monopolů, dobývání renty) daněmi z digitálních služeb. Představen je model nabídky s cenovou diskriminací (model of remote supplies with country-specific price discrimination), kdy firma určuje ceny pro každý trh zvlášť s cílem maximalizovat zisk. Dále je formulována poptávka v zemi, kde dochází k dobývání renty, a jsou určeny dopady zdanění. Představeny jsou také rovnice pro situaci, kdy se jednotlivé země za účelem dobývání renty spojí (koordinují zdanění). - Poznámky.

Mari Takahashi

The tie-breaker rule in inheritance tax treaties : the asymmetry of taxing rights by migrants
Pravidlo pro sporné případy v daňových smlouvách týkajících se dědických daní : asymetrie v daňových právech migrantů

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 10, p. 494-505

Mezinárodních daňových smluv v oboru dědických daní je po celém světě uzavřeno ve srovnání s daňovými smlouvami v oboru daní z příjmů přibližně třicetkrát méně; vzorová smlouva OECD z r. 1982 ("OECD Inheritance Tax Model") nebyla nikdy revidována. V článku je nejprve uvedeno, jaké problémy vznikají na mezinárodní úrovni u dědických daní, dále je shrnut obsah vzorové smlouvy a jsou představena tzv. pravidla pro sporné případy (tie-breaker provisions), která postihují situace, kdy zemřelý žil v jiném státě, než ve kterém se narodil (s dalšími specifiky). Jednotlivé státy, které dědické daně uplatňují, mohou přistupovat různě ke zdanění mj. podle vztahu mezi zemřelým a dědicem a podle národnosti a bydliště daných osob, čímž vzniká riziko dvojího zdanění či naopak nezdanění. - Poznámky.

Almuth Werner, Ralph Bartmuß

Wirtschaftliche Betätigung, Fehlkalkulation und Verlustausgleich bei gemeinnützigen Organisationen
Ekonomická činnost, chybná kalkulace a kompenzace ztrát v neziskových organizacích

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 44, S. 2583-2594

Daňově zvýhodněné korporace (např. neziskové organizace) potřebují materiální zdroje, aby mohly plnit své cíle v souladu s vlastními stanovami, a dobrovolné či členské příspěvky k tomuto většinou nedostačují. Prostředkem pro získání většího množství prostředků je ekonomická činnost. Ekonomický úspěch neziskové organizace podléhá, stejně jako u jiných tržních účastníků, zákonu nabídky a poptávky. I daňově zvýhodněné korporace (s ohledem na daň z příjmu právnických osob) tak nesou plné ekonomické riziko neúspěchu své činnosti. V případě, že komerční podnik, který podléhá dani, vykazuje ztráty a tyto ztráty jsou kompenzovány prostředky z neziskového sektoru, může být status neziskového podniku za ztrátový rok odebrán z důvodu porušení zásady nezištnosti a zásady výlučnosti. Autoři v této souvislosti upozorňují na nedostatečnou právní jistotu, s níž se musejí potýkat daňově zvýhodněné organizace, které jsou ekonomicky aktivní, za účelem získání finančních prostředků (podléhají mimo jiné zákazu využívat nemateriální prostředky pro účely, které nejsou daňově zvýhodněny). - Poznámky. -- Shrnutí na s. M10.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 26, (2021) č. 11

Daňové odpočty za výzkum, vývoj a odborné vzdělávání (s. 2-9); Zdravotní zaměstnanecké benefity a jejich daňové řešení (s. 10-14); Spojené osoby v zákoně o daních z příjmů: souvislosti, definiční znaky a vybrané problematické otázky (část II.) (s. 15-19); Samoplátcí ve zdravotním pojištění (s. 20-24); Poplatek za uložení odpadu na skládku (s. 26-30); Pár poznámek k zákonu o Finanční správě ČR – zákon č. 456/2011 Sb. (s. 31-35); Význam správné specializace znalce pro účely daňové kontroly (s. 36-37); Kdy a jak se registrovat k dani z přidané hodnoty (s. 38-39); Nad judikaturou týkající se elektronické evidence tržeb (s. 40-48).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 23, (2022) č. 1

Zákon o daních z příjmů - novely schválené v letošním roce (s. 3-5); Zákon o DPH (5.) - novela od 1. července č. 355/2021 Sb. (s. 6-10); Platby státu a odpočty od 1.1.2022 (s. 11-13); Limity pro 2. pásmo daně z příjmů FO (s. 14); DPH u cestovní služby od 1.1.2022 (s. 20-23); Výpočet částky úpravy daně (s. 24-30); Služebnost - věcné břemeno (s. 36-37); Pohledávky nevymáhané zdravotními pojišťovnami (s. 38-39); Pojištěnec v českém systému veřejného zdravotního pojištění v roce 2022 (s. 44-47); Předdůchod a zdravotní pojištění (s. 48-49); Pracovní právo v souvislostech zdravotního pojištění (s. 52-55); Pracovněprávní předpisy pro mzdovou účetní v roce 2022 (s. 56-59); Jak doručovat pracovněprávní písemnosti podle novely ZP (s. 66-68).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 29, (2021) č. 14**

Hmotný a nehmotný majetek a jeho odpisování v roce 2021 (s. 3-13); Paušální výdaje v roce 2021 (s. 14-17); Problém: prodej podílu v s. r. o. osvobozen jen zčásti od daně z příjmů fyzických osob (s. 18-24); Poskytování služeb z/do zahraničí z hlediska daně z přidané hodnoty a jejich zohlednění v daňových tvrzeních správci daně na konkrétních příkladech z praxe - 1. část (s. 25-30); DPH u nedobytných pohledávek po novelizaci zákona o DPH (s. 31-36); Prodej zboží na dálku a jeho promítnutí v DPH od 1.7.2021. Otestujte se, zda ho znáte... (s. 37-40); O krok blíže k nové účetní legislativě - 2. část: Účetní závěrka - rozsah dle typu účetní jednotky (s. 41-43).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2021, č. 23**

Způsoby zajištění daní (s. 1-6); DPH a pronájem rodinného domu plátcem DPH - dotazy a odpovědi (s. 7); Poskytování stravenek za práci přesčas - dotazy a odpovědi (s. 8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2021, č. 24**

Daňové přiznání k DPH za poslední zdaňovací období kalendářního roku 2021 (s. 1-3); Interpretace NÚR I-46: Účetní řešení uvolněného a vypořádacího podílu v s.r.o. a vypořádacího podílu v družstvu (s. 4-5); Paušální daň v roce 2022 - dotazy a odpovědi (s. 6); DPH a platba platební kartou - dotazy a odpovědi (s. 7-8); Okamžik účtování prodeje nemovitosti - dotazy a odpovědi (s. 8); DPH a sazby v restauraci - dotazy a odpovědi (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2021, č. 23**

Překročení obratu pro vznik plátcovství (s. 1-5); Aktuality z oblasti DPH - nové formuláře k DPH, prominutí DPH na plyn a elektřinu v listopadu a prosinci (s. 5-6); Prominutí DPH u dodávek elektřiny a plynu: splátkový kalendář - dotazy a odpovědi (s. 6); DPH a režim OSS - dotazy a odpovědi (s. 6-7); Místo plnění u jednoúčelového poukazu - dotazy a odpovědi (s. 7-8); Náležitosti faktury z hlediska DPH - dotazy a odpovědi (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2021, č. 24**

Prominutí DPH při dodání elektřiny a plynu - rozhodnutí o prominutí zveřejněno ve Finančním zpravodaji č. 34/2021 a dva výklady GFR (s. 1-3); Technické zhodnocení v zákoně o DPH (s. 4-6); DPH a dovoz forem - dotazy a odpovědi (s. 7); DPH a vyúčtování energií na konci roku - dotazy a odpovědi (s. 8).

Účetnictví v praxi**Sv. 25, (2021) č. 11**

Promíjení pokut za pozdní podání daňového přiznání (s. 4-8); Sleva na manželku (manžela) a podmínky pro její uplatnění za rok 2021 (s. 9-12); DPH u tuzemských transakcí - VI. část (s. 13-16); Nájem nemovitých věcí z pohledu DPH (s. 17-22); Upozornění na povinnosti v dani silniční a dani z nemovitých věcí (s. 23-26); Kam směřuje elektronická identifikace (s. 27-30).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 19, (2021) č. 11**

Problematika DPH u dlouhodobého majetku vytvořeného vlastní činností optikou rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 2 Afs 232/2020 ze dne 6.9.2021 (s. 3-8).

Ekonomické vědy. Ekonomie**The inbetweener****Mezičlánek**

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9272, p. 71

Shrnutí témat, kterými se v průběhu života zabýval maďarský ekonom János Kornai, jenž zemřel v říjnu 2021. Kornai byl například jedním ze sedmi ekonomů, kteří byli v r. 1985 pozváni do Číny, aby posoudili tamější hospodářské reformy. Ve svém díle se zabýval mj. chronickým nedostatkem

zboží, který byl typický pro centrálně plánovanou ekonomiku (jednou z jeho nejslavnějších knih byla "Teorie nedostatkové ekonomiky" - "Economics of Shortage"). Dle článku Kornai "porozuměl kapitalismu díky tomu, že celý život zkoumal jeho opak".

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Pierre Wunsch ; rozhovor vedl Bert Losse

"Es ist nur logisch, PEPP zu beenden"

"Je logické ukončit Nouzový pandemický program nákupu aktiv (PEPP)"

WirtschaftsWoche, Jg. 2021, Nr. 43, S. 36-37

Rozhovor s prezidentem Belgické centrální banky P. Wunschem o rostoucím nebezpečí inflace a kontroverzní strategii Evropské centrální banky ještě dlouho nezvyšovat úrokové sazby. Dále mluví o strategii měnových strážců a o svém rebelantském chování v Radě guvernérů ECB.

Adventure capitalism

Rozmach rizikového kapitálu

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9273, p. 13

O boomu tzv. rizikového kapitálu (venture capital), souvisejících přínosech i rizicích do budoucna pro ekonomiku a finanční systém, a také o nynějších trendech v této oblasti. V posledních desetiletích byly prostřednictvím rizikového kapitálu financovány významné podnikatelské nápady, jako např. vyhledávače, chytré mobilní telefony, elektromobily či mRNA vakcíny. V odvětví dochází nyní k významnému přílivu peněz, což s sebou přináší pozitiva (podpora inovací), ale i rizika (podpora ztrátových firem, nedostatečný dohled). Dle The Economist však klady rizikového kapitálu nyní převažují. Vedle diskutovaných pozitiv u rizikového kapitálu nemůže dojít v případě problémů k destabilizaci celého finančního systému a je lepší, když přebytečné peníze tečou do začínajících firem, než na trh s dluhopisy či realitní trh. -- Viz i příspěvek „The next stage: venture capital“ na s. 65-67.

A. Cünnen, D. Heide, S. Gusbeth, F. Wiebe

Angst vor der Ansteckung wächst : Chinas Immobilienkrise

Strach z nebezpečí nákazy roste : nemovitostní krize v Číně

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 218 (10.11.2021), S. 28-29

Pohled na mezinárodní dopad insolvence čínské realitní firmy Evergrande. Článek se podrobněji věnuje stávající situaci čínských realitních firem a uvádí stanovisko Fedu, který nevidí riziko přelítí krize do americké ekonomiky jako pravděpodobné. Riziko se týká především rozvojových zemí, nicméně odborná veřejnost se shoduje, že zejména kvůli očekávaným státním zásahům v oboru k obdobně dramatickým výkyvům v dohledné době nedojde.

Attack on the tycoons : Chinese banks

Útok na magnáty : čínské banky

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9271, p. 62-63

Čínská vláda podniká kroky vůči magnátům s úzkými vazbami na bankovní sektor. Objevují se obavy, že tzv. insider dealing, zvýhodněný přístup k úvěrům a nedostatky v řízení společností (corporate governance) mohou ohrozit stabilitu čínského finančního systému. Problém těsných vztahů mezi soukromým a bankovním sektorem (na který poukázal i případ firmy Evergrande) je v Číně rozsáhlý a mnoho bank je v rukou velkých korporací, jako např. developerů a výrobních společností. Některá opatření směřující k "odstranění problémových akcionářů" z bank jsou velmi tvrdá a kontroverzní. Zatím se však nezdá, že by čínské úřady byly ochotné nechat banky zbankrotovat a odejít z trhu.

Michael Maisch

EU-Kommission verspricht mehr Transparenz : Kapitalmarktunion

Evropská komise slibuje větší transparentnost : unie kapitálových trhů

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 230 (26.11.2021), S. 33

Evropská komise navrhla balíček zákonů podporujících vyšší transparentnost finančních trhů a zlepšení ochrany věřitelů v rámci EU. Součástí balíčku je i centrální databanka s informacemi o firmách a jejich udržitelnosti, dále balíček zpřísňuje pravidla pro investiční fondy a upravuje podmínky pro

činnost tzv. „neobrokers“. Je kritizován kvůli opomenutí několika zásadních témat, mezi něž patří především finanční systém, který by vedl k vyšší globální konkurenceschopnosti eurozóny a eura jako takového.

Bert Rürup

EZB gefährdet Reputation des Euros

ECB ohrožuje reputaci eura

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 230 (26.11.2021), S. 16

Komentář k roli eura jako přední mezinárodní měny. Zaměřuje se na proměnu role Evropské centrální banky a jejího fungování v průběhu její existence s mezníky ve finančních krizích v letech 2010 a 2020-2021. Autor dochází k závěru, že ECB sice začala fungovat flexibilněji, ale postupně se vzdaluje původní myšlence „strážce měny“. Shledává, že vyšší autonomie a konkurenceschopnost eura by měla především pozitivní geopolitický dopad pro EU, a dotýká se tématu výhod a nevýhod eura a národních měn.

Martin Greive, Moritz Koch, Jan Mallien

EZB will Europas Souveränität stärken : Digitaler Euro

Evropská centrální banka chce posílit evropskou suverenitu : digitální euro

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 224 (18.11.2021), S. 29

Prezidentka Evropské centrální banky Christine Lagardeová na setkání euroskupiny vyjádřila podporu projektu evropské digitální měny. Předním argumentem byla suverenita, samostatnost a mezinárodní konkurenceschopnost, vedle „obvyklých“ argumentů pro národní digitální měnu (zejména nižší transakční náklady, vyšší transparentnost a vyšší efektivita při prevenci praní špinavých peněz). Zásadním bodem je strategický význam evropské digitální měny na poli mezinárodní politiky.

Saki Bigio, Adrien D'Avernas

Financial risk capacity

Kapacita finančního rizika

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 13, (2021) No. 4, p. 142-181

Finanční krize mívají na ekonomiku vážnější a trvalejší dopady v případě, že se bankám nepodaří rekapitalizovat poté, co utrpěly velké ztráty. Autoři přicházejí s modelem, který vysvětluje pomalé zotavení bankovního kapitálu a celkové ekonomické aktivity. Banky poskytují zprostředkování na trhu s informačními asymetriemi a velké ztráty vlastního kapitálu je posléze nutí k tomu, aby míru zprostředkování omezily, což v následném efektu vede k posílení doprovodných jevů nežádoucího výběru (adverse selection). V návaznosti na to dochází ke snižování ziskové marže bank, což zpomaluje jak vnitřní růst vlastního kapitálu, tak kapitálové injekce. Zmíněné faktory poté způsobují, že je finanční krize velmi dlouhodobého charakteru. - Poznámky.

Malte Fischer

Ich denke, also kauf ich

Myslím, tedy nakupuji

WirtschaftsWoche, Jg. 2021, Nr. 46, S. 38-39

Až dosud ekonomové nepochybovali o tom, že inflační očekávání spotřebitelů a podniků hraje ve vývoji cen zásadní roli. Centrální bankéři však inflační očekávání stále více ignorují. Je za tím určitý kalkul.

Ulf Sommer, Peter Köhler

In der Liquiditätsfalle

V pasti likvidity

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 221 (15.11.2021), S. 1, 4-5

Podrobný pohled na situaci finanční likvidity v Německu. V průběhu koronakrizy množství likvidních finančních prostředků v rukou německých podnikatelů dosáhlo výše 688 miliard eur, nicméně protiváhu tvoří inflace a úrokové míry, které dohromady dosahují výše 4,6 %. Ukazuje to průzkum společnosti Freshfields, jehož podkladem jsou údaje Deutsche Bundesbank o cca 1,3 milionu podniků. Článek dále rozebírá vztah mezi likviditou a bankovním sektorem, stručně zmiňuje nejdůležitější odvětví německého hospodářství a shrnuje odraz vysoké likvidity na burze.

Mathias Peer

Indien will Verbot privater Kryptowährungen

Indie chce zákaz soukromých kryptoměn

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 229 (25.11.2021), S. 30

Indie schválila jako druhá přední asijská ekonomika (po Číně) přísnou regulaci kryptoměn. Nový zákon, který bude projednán a velmi pravděpodobně přijat do 23. prosince 2021, zakazuje operace se soukromými kryptoměnami, nicméně také stanovuje striktní rámec pro zavedení vlastní digitální měny. Na podobě zákona se podílí i indická centrální banka RBI. Úprava však přesně nedefinuje pojem „soukromá kryptoměna“, což může znamenat jakoukoli kryptoměnu kromě státní, takže se zákaz může týkat i bitcoinu a etherea, které se v Indii těší značné popularitě (15-20 milionů držitelů měny v celkové hodnotě okolo 4,8 miliardy eur).

Jak na financování nemovitostí, které dál zdražují?

Profi poradenství & finance, Sv. 9, (2021) č. 9, s. 34-35

Komentář ke skokovému nárůstu cen bytů ve velkých českých městech a k možnostem úvěrového financování jejich koupě. Setrvalý růst cen nemovitostí ukazuje, že pandemie toho na realitním trhu mnoho nezměnila. Pokles nabídky ve většině velkých měst vede k navýšení ceny, prostor ke zdražování dává také zrušení daně z nabytí nemovitých věcí. Meziroční růst cen domů a bytů v ČR v prvním čtvrtletí r. 2021 zrychlil na 11,9 %, o čtvrtletí dříve se ceny zvýšily o 8,9 %. Mezi zeměmi EU byl růst čtvrtý nejvyšší, stejně jako na konci r. 2020. Vývoj na hypotečním trhu je ovlivněn snahou o zajištění nízké úrokové sazby, tlakem na dopředné refinancování i hypotékami bez vybrané nemovitosti. Tabulka přináší srovnání meziročního vývoje cen všech velikostí bytů ve vybraných městech ČR.

Martin Kölling

Japan testet eine eigene digitale Währung

Japonsko otestuje vlastní digitální měnu

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 229 (25.11.2021), S. 31

Japonsko v průběhu příštího roku otestuje vlastní digitální měnu. Vychází tak z bílé knihy „Digital Currency DCJPY“. Na testovacím provozu se bude podílet přes 70 podniků a místních samospráv. Zkušební provoz pod dozorem centrální banky a ministerstva financí potrvá do konce března. Japonsko razí vlastní specifický přístup k digitálním měnám, včetně státních, postavený na třech pilířích definovaných v DCJPY. První stanovuje obecnou strukturu podílení se na programu a směny jednotlivých kryptoměn, druhý definuje oblasti obchodních transakcí a třetí upravuje metody stabilizace měny.

Message in a battle : SWIFT

Bitva o přeshraniční platby : SWIFT

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9268, p. 72-73

O tom, jak se systém SWIFT zabezpečující přeshraniční platby snaží reagovat na konkurenci nejen ze strany tzv. fintechových společností, ale i např. kartových společností, velkých bank či digitálních měn centrálních bank. SWIFT býval v minulosti kritizován pro svou nákladnost a pomalost, problémy se zabezpečením i ztrátu neutrality. Zákazníci požadují urychlení plateb. Bezprostředně systém spíše ohrožen není: SWIFT nyní na situaci reaguje navázáním neformální spolupráce s centrálními bankami i inovacemi (služba SWIFT GO). V delším časovém horizontu je však přetrvání systému spíše otázkou. -- Viz i příspěvek na s. 18.

Martin Arnold

Pressure grows for ECB tightening as German inflation surges to 6 %

Tlak na zpřísnění politiky ECB roste, zatímco německá inflace dosáhla 6 %

Financial Times, Vol. 2021, No. 40878 (30.11.2021), p. 1

Vývoj německé inflace vyvolává obavy z jejího dalšího růstu, i reminiscence inflačních období ve 20. a 40. letech 20. století. Ačkoli inflace v SRN dosáhla nejvyšší míry od sjednocení, podle ECB nic nenasvědčuje tomu, že by se vymykala kontrole nebo měla nadále růst. Zmírnění růstu inflace ECB očekává v rámci EU jako celku kvůli přirozenému vymizení nebo zmírnění příčin (zpomalení dodavatelských řetězců, protipandemická opatření).

Ready for a leap in the dark : monetary policy**Přípravení na skok do neznáma : měnová politika**

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9268, p. 33-34

Britská centrální banka na rozdíl od jiných centrálních bank ve vyspělých zemích již vážně zvažuje zvyšování úrokových sazeb, tj. zpřísnování měnové politiky. Inflace ve vyspělých zemích roste, a ačkoli zákonodárci tvrdí, že jsou inflační tlaky pouze dočasné, existuje hrozba, že lidé vzestup cenové hladiny zohlední ve svém očekávání. Centrální banka se nyní ocitá v ožehavé situaci: ekonomická situace je značně nejistá. Důvody, proč se postoj Bank of England liší např. od ECB či Fedu, jsou různé: Bank of England se lépe dařilo dosáhnout inflačního cíle při předchozí krizi, zároveň však rozhodnutí o zvyšování sazeb může být reakcí na obavy ze ztráty důvěry instituce v očích veřejnosti. Otázkou je však úspěšnost případného zvyšování sazeb i jeho opodstatněnost vůbec (inflační očekávání domácností se v Británii v posledních letech nepromítají do zvyšování mezd).

Lukáš Fiala

Řešení selhávajících finančních institucí aneb od bail-out k bail-in [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 16 (2021), č. 3, s. 21-39

Účelem zpřísnění kapitálových požadavků v bankovním sektoru po finanční krizi bylo zajistit vyšší míru stability v tomto sektoru a zachovat jeho fungování. Autor v článku srovnává kapitálové požadavky TLAC (total loss-absorbing capacity; "celková kapacita pro absorpci ztrát") a MREL (minimum requirement for own funds and eligible liabilities; "minimální požadavek na kapitál a způsobilé závazky") a popisuje rozdíly mezi nimi vyplývající z revize směrnice BRRD. Následně se soustředí na české prostředí a zkoumá přístup České národní banky ke stanovení požadavku MREL. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/12/CFUC_3_2021_s.21-39.pdf

The used-car conundrum**Inflační hlavolam**

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9270, p. 72-73

Analýza inflace v USA a predikce do budoucna. Ekonomové se domnívají, že je vysoká inflace pouze přechodným jevem, a uvádějí, že na rozdíl od předchozích období s vysokou inflací je cenový růst nyní vysoce koncentrován (růst inflace je ovlivněn v USA zejména cenami použitých aut, ubytování a letenek, které však dohromady zaujímají pouze mizivé procento ve spotřebním koši). Magazín The Economist provedl vlastní analýzu vývoje cen zboží zahrnutého v indexu PCE s daty od r. 1959 a mj. zjistil, že v obdobích abnormálně vysoké inflace bývala koncentrace růstu cen spojena s vyšší pravděpodobností poklesu inflace. Dále redakce sestavila vlastní index („Uluru index“), který pracuje s jinou metodou stanovení vah zboží ve spotřebním koši. Na jeho základě lze lépe predikovat vývoj inflace. Prostřednictvím vlastních výpočtů The Economist odhaduje inflaci v USA v příštích 12 měsících ve výši 4,1 %, což je hodnota stále vysoko nad inflačním cílem americké centrální banky.

The uses and abuses of green finance : climate change and investing**Použití a zneužití zelených financí : klimatické změny a investování**

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9270, p. 12-13

V souvislosti s ochranou klimatu roste nyní zájem o tzv. „klimatické finance“. Banky a finanční instituce usilují o snížení emisí oxidu uhličitého, ke kterým dochází vlivem investování a poskytování úvěrů, na nulu do r. 2050. Může jeden jediný sektor zachránit celý svět v době, kdy se od klimatické konference v Glasgow očekává spíše neúspěch? Magazín The Economist je spíše skeptický: firmy kótované na burze vytvářejí pouze šestinu až třetinu celosvětových emisí (většinu emisí produkuje státní firmy, jako např. ropné společnosti z Perského zálivu); mohou nastat metodické problémy se zohledněním emisí v portfoliích a finančních výkazech vůbec; soukromé finanční společnosti mají odlišné motivace. Určité dílčí kroky by tyto problémy mohly zmírnit, aby však nastala skutečná změna, musí vzniknout systém oceňování emisí, který se bude vztahovat skutečně na všechny firmy.

Susanne Schier

Trade Republic setzt sich zur Wehr

Trade Republic se brání

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 224 (18.11.2021), S. 27

Neobroker Trade Republic dokládá pomocí studie WHU Otto Bisheim School of Management, že neznevýhodňuje své uživatele. Studie srovnala Trade Republic s Xetra-Orderbuch, elektronickým systémem německé burzy, a zaměřila se zejména na transakční náklady. Dále byla Trade Republic srovnána s platformami Comdirect a Flatexdegiro. Studie byla provedena v reakci na plánovaný rámec finančních trhů Mifid II, zejména s ohledem na náhrady v modelu „payment for overflow“.

Bert Rürup

Veränderter Blickwinkel

Změněný úhel pohledu

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 220 (12.11.2021), S. 14

Komentář k roli Evropské centrální banky v kontextu udržování stabilní cenové hladiny. Podle autora se ECB postupně vzdaluje původnímu záměru „strážce měny“. Zabývá se postojem ECB a jejích prezidentů k inflaci od doby jejího založení, vztahuje politiku ECB ke světovému kontextu a uvádí proměnu její role z čistě technické do současné podoby s nezanedbatelným politickým rozměrem.

Paresh Raja

Why alternative finance is moving into the mainstream

Proč se alternativní finanční služby dostávají do mainstreamu

The European financial review, Vol. 12, (2021) No. 5 (October - November), p. 40-41

Bližší pohled na britský finanční trh se zaměřením na tzv. „alternative finance“, tedy finanční systémy mimo bankovní sektor. Jejich popularita vlivem rostoucích úrokových sazeb a přísnějších úvěrových kritérií roste, zejména v oblasti překlenovacích půjček, díky vyšší flexibilitě, nabídce a kratší době zpracování požadavku. Článek se zaměřuje především na alternative finance ve vztahu k trhu s nemovitostmi a financování nákupu bydlení.

Sebastian Di Tella, Pablo Kurlat

Why are banks exposed to monetary policy?

Proč jsou banky vystaveny měnové politice?

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 13, (2021) No. 4, p. 295-340

Autoři zkoumají reakci bank na změny úrokových sazeb a jejich roli v transmisi měnových šoků. Zaměřují se konkrétně na USA, přičemž pracují s modelem ekonomiky s flexibilními cenami, kdy jediný zdroj možných šoků představuje měnová politika. Zároveň model kalibrují tak, aby odpovídal pozorovanému chování úrokových sazeb, rozpětí vkladů a dalších makroekonomických ukazatelů. Závěry ukazují, že banky jsou obzvláště citlivé na změny úrokových sazeb, zejména z toho důvodu, že představují důležité poskytovatele likvidity. Jelikož se spread mezi likvidními vklady a méně likvidními dluhopisy po zvýšení úrokové sazby zvyšuje, je vystavení se úrokovému riziku pro banky součástí dynamické hedgingové strategie. Banky jsou tak po zvýšení úrokových sazeb ochotny přijmout velké ztráty, protože očekávají lepší investiční příležitosti do budoucna. - Poznámky.

Mario Englert, Dr. Michael Iselborn

„From brown to green“: die (neue) Strategie der EZB : Auswirkungen der klimaschutzbezogenen Maßnahmen der EZB im Rahmen ihrer Geldpolitik und Bankenaufsicht auf Unternehmen

„Od hnědé k zelené“: (nová) strategie ECB : účinky opatření ECB souvisejících s ochranou klimatu v kontextu její měnové politiky a bankovního dohledu

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 46, S. 2714-2718

Otázka klimatických změn se v současné době odráží nejen v oblasti politické, ale v čím dál větší míře také v oblasti ekonomické. I pro Evropskou centrální banku hrají aspekty ochrany životního prostředí zásadní roli a v budoucnu pravděpodobně při tvorbě měnové politiky a dozorové činnosti dále nabudou na významu. Autoři dávají do kontextu současné klimatické iniciativy na půdě EU a sledují, jaká opatření plánuje zaujmout, či již zaujímá ECB. Zmíněna je zejména oblast dohledu nad bankami, stejně jako zohlednění klimatických otázek při posuzování operačních rizik, či ve výkaznictví.

V rámci měnové politiky pak centrální banka plánuje aplikovat expanzivní strategii prostřednictvím pobídek ke snížení nákladů na refinancování tzv. zelených projektů. Tento přístup se promítne i v dopadech na reálnou ekonomiku, kterým se autoři rovněž věnují. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M8.

Hans-Werner Sinn ; rozhovor vedl Jens Münchrath

„Wir erleben ein neues Inflationsregime“

„Zažíváme nový inflační režim“

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 225 (19.11.2021), S. 58-59

Rozhovor s Hansem-Wernerem Sinnem, bývalým prezidentem Ifo institutu a současným poradcem německého ministerstva financí. Zabývá se aktualizací maastrichtských kritérií, stavem eurozóny a rolí jihoevropských států v její budoucnosti. Dále se dotýká témat inflace, peněžní politiky Evropské centrální banky, problematiky dluhů jak v EU, tak eurozóně, vlivu amerických investičních společností na evropskou ekonomiku a výsledků voleb do Bundestagu.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 29, (2021) č. 11

Zájem o investice do developerských projektů roste. Nově je nabízí i Komerční banka (s. 8); Ačkoli dnes je in být zelený, do budoucna to stačit nebude - ESG (s. 10-13); Změny v platebních službách a na kapitálovém trhu aneb co nového v regulaci (s. 20); Platby přes mobil mění svět nakupování (s. 24-25); PPP projekty dávají smysl, klíčem je správné uchopení (s. 28-31); NRB nakupuje akcie tuzemských firem. Cesta vede přes START (s. 32-33); Jak se ČNB daří predikovat a krotit inflaci? Výsledky empirické studie (s. 40-41); Moderní škola inflace: centrální bankovníctví a cílování inflace (s. 42-43); Na tažení proti inflaci mohou banky vydělat (s. 44-45); Německo usiluje o vícestranné posílení ekonomického růstu za pomoci vymezení řady priorit a doporučení (s. 46-47).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Aux larmes, citoyens!

Pesimismus francouzské veřejnosti ve vztahu k budoucnosti

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9272, p. 25-26

Očekávání francouzské veřejnosti ve vztahu k budoucímu vývoji ve své zemi jsou nebyvale pochmurná, a to i přes poměrně příznivou ekonomickou situaci, také ve srovnání s některými sousedními zeměmi (francouzský HDP se vrátil na předpandemickou úroveň, nezaměstnanost je dokonce nižší než před pandemií). Proč jsou tedy Francouzi tak skeptičtí? Neexistuje jediné jednoduché vysvětlení – příčinou může být silná role státu (a zároveň nadměrná očekávání) i vnímání E. Macrona jako „prezidenta bohatých“ (došlo sice ke zvýšení životní úrovně, zároveň si však polepšili i investoři).

Disoriented express : EU railways

Problémy v rozvoji evropské železniční sítě : železniční doprava v EU

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9271, p. 25-26

O problémech při rozvoji evropské přeshraniční vysokorychlostní železniční sítě. Železniční doprava by mohla Evropě pomoci naplnit klimatické cíle, oproti automobilové či letecké dopravě je však míra jejího využívání poměrně nízká. Problémů v rozvoji sítě je více, mj. vysoká rozptýlenost v systémech zabezpečení a signalizace mezi členskými státy i v napájecích soustavách. Liší se také otevřenost různých států vůči soukromým dopravcům a kvůli nekompatibilitě systémů nejsou příliš dostupné celoevropské jízdenky. Jako příklad zastaralosti je v článku doslova uvedeno i to, že některé jízdní rády podél česko-německých hranic se dnes příliš neliší od jízdních rádu z r. 1914.

Shawn Cole, Silvana Tenreyo

Economic integration and growth

Hospodářská integrace a růst

IMF Economic Review, Vol. 69, (2021) No. 3, p. 467-469

Hospodářský růst i hospodářská integrace byly těžce zasaženy propuknutím pandemie covid-19, s různými obchodními restrikcemi se některé země ale potýkaly již před pandemií. Autoři v úvodníku k monotematickému číslu časopisu představují jednotlivé články v čísle. V čísle byly otištěny tyto odborné články: „Investice do infrastruktury a monopsonní síla na trhu práce“ (s. 470-504), „Obchodní integrace, globální dodavatelské řetězce a akumulace kapitálu“ (s. 505-539), „Vstupy a výstupy neformálních firem do odvětví a z odvětví a rozvoj“ (s. 540-575) a „Společenské normy jako překážky zaměstnávání žen v rozvojových zemích“ (s. 576-595).

Pascal Devaux

Egypt : persistent vulnerabilities [elektronický zdroj]

Egypt : přetrvávající zranitelnosti

Conjoncture, No. 8 (2021), p. 1-11

Analýza hospodářské situace v Egyptě. Autor se konkrétně zabývá hospodářským růstem, inflací, stavem veřejných financí, měnovou politikou, bankovním sektorem a vnější rovnováhou. Egypt k datu vydání studie (11/2021) překonával krizi způsobenou pandemií covid-19 bez dopadů na hlavní makroekonomické indikátory. Objevují se nicméně některá rizika: např. pokud inflace přetrvá, případné zpříšňování měnové politiky může negativně ovlivnit vývoj veřejných financí. Země je dále závislá na přílivu investic a problémy se objevují i v oblasti pracovního trhu (rozmach neformální ekonomiky). Řešením problémů egyptské ekonomiky by mohlo být zvýšení domácích i zahraničních investic a zlepšení produktivity. - Poznámky. -- Příspěvek je dostupný i ve francouzské jazykové verzi. Plný text dostupný z: <https://economic-research.bnpparibas.com/Views/ConjoncturePublication.aspx?Lang=en-US>

Stefan Hajek

Ein Cent je Kilowattstunde? Echt jetzt?

Jeden cent za kilowatt hodinu? Opravdu?

WirtschaftsWoche, Jg. 2021, Nr. 44, S. 68-71

Německo bude brzy potřebovat obrovské množství zelené energie. Německý průmysl spotřebuje mnohem více zeleného vodíku, než je schopen vyrobit. Bez masivního dovozu energie to nebude možné. Článek se zabývá tím, které země budou v budoucnu dodavateli energie a kolik to bude stát.

Hannah Fatton, Corentin Ponton

Emergency measures in Europe during the COVID-19 crisis [elektronický zdroj]

Nouzová opatření v Evropě během krize způsobené nemocí covid-19

Trésor-economics, No. 289 (2021), p. 1-7

V reakci na propuknutí pandemie nemoci covid-19 přijaly státy po celé Evropě tvrdá omezující opatření, která byla provázena bezprecedentní hospodářskou pomocí. V článku jsou srovnány dopady této pomoci napříč členskými státy EU. V České republice (a dalších členských státech) disponibilní příjmy domácností vzrostly, a to navzdory zásadním hospodářským šokům. V části EU, jež nebyla pandemií tolik zasažena (severské státy a Německo) příjmy také vzrostly, v jiných zemích (Itálie, Španělsko, Rakousko) však klesly. Dopady na podnikatelský sektor byly taktéž nerovnoměrné. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/tags/Tresor-Economics>

Going nuclear

Budoucnost jaderné energetiky v EU

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9269, p. 34

Otázka budoucnosti jaderné energetiky štěpí Evropskou unii. Zatímco Německo zamýšlí od jaderné energie ustoupit, Francie ji naopak spolu s jinými členskými státy (v článku je zmíněna i ČR) hlasitě podporuje. Problematika má však i další rozměr v případě, že by jaderná energie byla klasifikovaná jako „zelená“: hovoří se o úpravě Paktu stability a růstu a jednou z možností je, že by se pravidla nevztahovala na výdaje na ochranu životního prostředí. Pravděpodobnější je nyní spíše prosazení francouzského postoje než německého – snaha zabránit označení jaderné energetiky jako zelené, což požaduje Německo, nemá v EU přílišnou podporu. V článku je popsáno i politické rozhodování uvnitř

EU a je zmíněno, že hlas Francie je v EU stále silnější.

Instant economics

Hospodářská data v reálném čase

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9268, p. 13

V posledních měsících dochází v hospodářské oblasti k nečekaným jevům: ceny rostou prudčeji, než se předpokládalo, násobí se problémy dodavatelských řetězců a kvůli pandemii se původně počítalo s mnohem vyšším růstem nezaměstnanosti. Problémem je, že veřejný sektor na rozdíl od soukromého sektoru nepracuje s daty v reálném čase. Rizikem jsou špatně načasovaná a nevhodná opatření. Postupně ale dochází ke změnám, a to především díky přesunu obchodu do online prostředí – data jsou tak k dispozici daleko dříve. Přínosem do budoucna může být vyšší přesnost, průhlednost a odůvodnění různých hospodářsko-politických opatření. Existují však i rizika: mj. jde o chybnou interpretaci dat či jejich zneužívání k prosazování opatření, která pomohou pouze určitým skupinám voličů.

Bank of Finland

International economy making swift recovery from COVID-19 crisis, but there's still some way to go [elektronický zdroj]

Světová ekonomika se rychle zotavuje z krize způsobené pandemií covid-19, stále ale ještě není vyhráno

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 95 (2021), No. 4, p. 5-39

Zhodnocení situace, ve které se nachází světová ekonomika na přelomu září a října 2021, Finskou národní bankou. Obecně se světová ekonomika zotavuje z pandemie díky uvolněné měnové politice a rostoucí proočkovanosti. Zotavení v eurozóně je spojeno s nejistotou, jak se situace bude vyvíjet vlivem koronavirové varianty delta. Rizikem je nízká proočkovanost v rozvojových zemích a hrozba nových variant viru. V příspěvku je mj. porovnáno současné hospodářské oživení v eurozóně a oživení po finanční krizi, dále jsou popsány dopady pandemie na spotřebu domácností a na investice, dopady krize způsobené pandemií na sektor služeb, objemy krachů podniků v různých sektorech a další skutečnosti týkající se vývoje světových ekonomik i ekonomik eurozóny. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/11/BOF_bulletin_4_2021.pdf

Ozan Demircan

Krise? Welche Krise? : Türkei

Krise? Jaká krize? : Turecko

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 227 (23.11.2021), S. 14-15

Shrnutí současné hospodářské a finanční situace Turecka. Hlavními tématy jsou vysoká inflace, která dosáhla v říjnu 2021 výše 19,9 %, hospodářský růst (ve třetím kvartálu ve výši 21,7 %) a index cen nemovitostí, který se od ledna 2018 skoro zdvacetnásobil. Článek se stručně zabývá i situací německých filiálek v Turecku a dopadem na místní politickou situaci, kde je zejména peněžní politika terčem kritiky rostoucí části opozice a veřejnosti.

Aslı Demirgüç-Kunt, Michael Lokshin, Iván Torre

Opening-up trajectories and economic recovery : lessons after the first wave of the COVID-19 pandemic

Trajektorie znovuotevírání a ekonomické oživení : poučení z první vlny pandemie COVID-19

CESifo Economic studies, Vol. 67, (2021) No. 3, p. 332-369

Článek analyzuje proces znovuotevírání ekonomiky a společenského života po první vlně pandemie nemoci covid-19. Autoři se zaměřují konkrétně na státy Evropy a střední Asie, které vzájemně porovnávají s ohledem na rychlost, trajektorii a celkový průběh ekonomického zotavení. Ze závěrů vyplývá, že země, které aplikovaly postupné otevírání ekonomiky, následně zažily silnější hospodářský růst v porovnání s těmi, které restriktivní opatření rušily dříve, než byla epidemická situace pod kontrolou. Dalším faktorem, který podle autorů určuje míru ekonomického zotavení, je důvěra ve vládu: ve státech, kde dosahuje vysokých hodnot, se obvykle rychleji navrácí také ekonomická aktivita společnosti, k čemuž navíc přispívá i dostatečné poskytování informací o vývoji pandemie. - Poznámky.

Alexandra Fedajev, Magdalena Radulescu, Ana-Gabriela Babucea, Vladimír Mihajlovič

Real convergence in EU : is there a difference between the effects of the pandemic and the global economic crisis?

Reálná konvergence v Evropské unii : jsou dopady pandemické krize a celosvětové hospodářské krize rozdílné?

Politická ekonomie, Vol. 69, (2021) No. 5, p. 571-594

Studie přináší komplexní analýzu reálné konvergence mezi jednotlivými členskými státy Evropské unie se zaměřením na dvě období, která evropskou konvergenci výrazně ovlivnila - celosvětovou finanční a hospodářskou krizi z r. 2008 a na pandemickou krizi z r. 2020. Pandemie nemoci covid-19 způsobila náhlé a výrazné zastavení ekonomické činnosti. Autoři vycházejí ze tří běžně používaných ukazatelů reálné konvergence (HDP na obyvatele vyjádřený v paritě kupní síly, míra nezaměstnanosti a bilance běžného účtu). Data jsou analyzována prostřednictvím klastrové analýzy a metody entropie. Obecné závěry o procesu reálné konvergence v EU uvádějí, že odlišnosti všech zkoumaných ukazatelů v r. 2020 byly vyšší, než v r. 2008. Největší rozdílnost byla v r. 2020 zaznamenána u bilance běžného účtu, nižší rozdíly se objevují u míry nezaměstnanosti. Při porovnání dvou krizových období se dopady projevují nejvíce v míře nezaměstnanosti.

By Chan Kung and Wei Hongxu

The European economic outlook and the European Central Bank's policy dilemma

Výhled evropské ekonomiky a dilema Evropské centrální banky

The European financial review, Vol. 12, (2021) No. 5 (October - November), p. 42-44

Souhrnný pohled na ekonomický a finanční vývoj Evropské unie a eurozóny v průběhu let 2020 a 2021. Článek stručně sumarizuje ekonomický dopad pandemie koronaviru na hospodářský vývoj v EU a eurozóně a poukazuje na prohloubení rozdílů mezi různými částmi EU („dvourychlostní evropa“) a eurozóny. Konstatuje, že ačkoli EU i eurozóna zaznamenávají za uplynulý rok hospodářský růst a pomalu se vrací k předkrizovým hodnotám, pandemie a její dopad dlouhodobé problémy EU spíše prohloubily. Dále se článek věnuje postoji ECB k hospodářské a finanční situaci, inflaci, a srovnává postup ECB a Fedu.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

A court of kings

Královský dvůr

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9268, p. 32

O roli Evropské rady v EU, jejím rozhodování a o tom, jak je tento orgán ovlivněn osobnostmi vedoucích politických představitelů členských států i jejich častým střídáním (v případě některých zemí).

The Franco-Italian job

Francouzsko-italská smlouva

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9273, p. 28

Itálie a Francie spolu uzavřely 26. listopadu 2021 nový pakt o těsnější spolupráci, který pokrývá celou řadu oblastí, od obrany a migrace až po pobídky pro mladou generaci. V příspěvku jsou analyzovány vztahy mezi oběma mocnostmi, také vzhledem k Německu, které po éře Angely Merkel čeká nová vláda. Zmíněna je paralela k Elysejské smlouvě z r. 1963 mezi Francií a Německem a diskutovány jsou i různé politické souvislosti (voličské preference v Itálii, budoucnost smlouvy i spolupráce Itálie a Francie po případné výměně klíčových hráčů M. Draghiho a E. Macrona, dopady smlouvy a spolupráce na rozložení sil uvnitř EU).

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Annie Arko

A Canadian border carbon adjustment? : GATT compliance and underexplored exceptions

Přeshraniční uhlíkový vyrovnávací mechanismus v Kanadě? : soulad s pravidly GATT a nedostatečně prozkoumané výjimky

Global trade and customs journal, Vol. 16, (2021) No. 9, p. 446-458

Kanada je jedním z 31 států, které pracují se systémem stanovení ceny uhlíkových emisí (carbon pricing), přičemž dalším krokem by měla být aplikace "přeshraničního uhlíkového vyrovnávacího mechanismu" (border carbon adjustment, BCA) na dovoz z těchto zemí. Autorka v této souvislosti diskutuje kompatibilitu BCA s GATT a navrhuje, jakým článkem GATT by se měla Kanada nejlépe řídit. Komentován je i obsah dalších článků. Autorka podotýká, že je obtížné používat pravidla, která byla vytvořena již před poměrně dávnou dobou, k řešení nových problémů. - Poznámky.

Brahima Coulibaly, Eswar Prasad

A new proposal for the G20 to strengthen the global financial safety net

Nový návrh G20 k posílení globální finanční záchranné sítě

The European financial review, Vol. 12, (2021) No. 5 (October - November), p. 37-39

Skupina G20 na říjnovém summitu v Římě představila návrh nového systému mezinárodního pojišťovacího mechanismu likvidity - GLIM (global liquidity insurance mechanism). Systém zefektivňuje stávající práva a možnosti čerpání prostředků MMF. Je založen na průběžných příspěvcích, ne nepodobných principu pojištění, jejichž výše se odvíjí od definovaných ekonomických a finančních faktorů státu (např. rozpočtový deficit). Samotné čerpání prostředků by pak proběhlo formou půjček, jejichž výše úroku bude určena na základě výše výnosů státních dluhopisů s krátkou dobou splatnosti emitovaných ostatními státy, které v rámci programu v dané situaci figurují jako garanti půjčky.

Sam Fleming, Andy Bounds

Beijing accuses EU over "new trade barriers"

Peking nařkl EU z „nových obchodních překážek“

Financial Times, Vol. 2021, No. 40866 (16.11.2021), p. 4

Vyslanec Číny při EU Zhang Cheng v rozhovoru pro Financial Times uvedl, že Trade and Technology Council (Rada pro obchod a technologie, nový koordinační orgán mezi EU a USA), respektive směřování EU, může způsobit další zpomalení dodavatelských řetězců a kritizoval dohodu mezi EU a USA o clech na hliník a ocel. Dohoda omezuje dovoz ze zemí produkujících nadměrné množství oxidu uhličitého v rámci ochrany klimatu, a tedy i z Číny. Označil také některá opatření EU za diskriminační a „ušitá na míru“ proti Číně. -- Viz také komentář na s. 21.

Karolien Vandenberghe

Dual-use regulation 2021/821 : what's old & what's new in EU export control

Nařízení 2021/821 týkající se zboží dvojího užití : co se nezměnilo a co je nové v evropské kontrole vývozu

Global trade and customs journal, Vol. 16, (2021) No. 9, p. 479-488

V září 2021 vstoupilo v účinnost nové nařízení EU 2021/821, které upravuje obchodování s tzv. zbožím dvojího užití (zboží, které může být použito pro civilní i vojenské účely). Autorka v článku představuje novinky, které nová úprava oproti dřívějšímu nařízení 428/2009 přináší. - Poznámky.

Clifford Sosnow, MacNeal Darnley

Forward: the OECD, World Customs Organization, and member country leadership in combatting customs & border corruption

Úvodník: OECD, Světová celní organizace a vůdcovství členských zemí v boji proti korupci v celní oblasti a v oblasti ochrany hranic

Global trade and customs journal, Vol. 16, (2021) No. 9, p. 398-401

V úvodním příspěvku k tematické sekci časopisu autoři přibližují škodlivé dopady korupce v celní oblasti na obchod a podnikání a uvádějí, jak k tématu korupce v celní oblasti přistupují mezinárodní

organizace, resp. jaké nástroje již vznikly na úrovni Světové celní organizace a OECD. Další příspěvky v čísle se pak týkají konkrétních problémů z oblasti boje proti korupci v různých zemích (Rusko, Mexiko, Velká Británie, Nigérie). - Poznámky. -- Další příspěvky k tématu na s. 402-436.

Clémentine Baldon, Nikos Braoudakis

Imported products, pesticides, and the environment : the compatibility of 'mirror measures' with WTO rules

Dovezené zboží, pesticidy a životní prostředí : soulad tzv. "zrcadlových opatření" s pravidly WTO

Global trade and customs journal, Vol. 16, (2021) No. 9, p. 459-466

Evropská unie zamýšlí stát se lídrem v oblasti ochrany životního prostředí, s čímž souvisí i různé iniciativy týkající se mj. udržitelnosti výroby potravin. Některé členské státy EU volají po tom, aby se evropské standardy v této oblasti vztahovaly i na dovážené zemědělské produkty. Autoři v článku analyzují, zda je taková praxe v souladu s právem WTO. Zkoumají konkrétní články GATT a docházejí k závěru, že je třeba dále pracovat na sladování mezinárodní legislativy na ochranu životního prostředí a právního rámce WTO. - Poznámky.

In the flesh

Na vlastní kůži

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9273, p. 64

V návaznosti na summit „New Economy Forum“, který proběhl v Singapuru v listopadu 2021, je v článku diskutována geopolitická situace ve světě, resp. vliv USA a Číny na asijské ekonomiky, dominance obou velmocí v různých oblastech a postoje podnikatelské sféry. Asijské státy jsou propojeny jak s Čínou (zahraniční obchod), tak s USA (závislost na dolaru, oblast obrany). Vyvažování pozic asijských ekonomik vůči USA i Číně je nyní složitější, ať už kvůli populismu v USA či nepředvídatelnosti Číny (zákroky vůči podnikatelské sféře, zavřené hranice komplikující podnikání). Většina firem v Asii nyní spíše zachovává pozici „geopolitických hybridů“ a nesnaží se např. více se vymezit proti Číně. Vyhledky do budoucna jsou kvůli napjatým vztahům Číny a USA nejisté, je možné, že časem navážou asijské podniky těsnější vztahy s Čínou i ve finanční oblasti. Zatím se nicméně snaží postupovat vůči oběma velmocím vyváženě.

Anabela Luptáková

The European Union's foreign trade cooperation with Eurasian Economic Union : selected indices

Spolupráce Evropské unie s Euroasijskou ekonomickou unií v oblasti zahraničního obchodu : vybrané ukazatele

Ekonomické rozhledy, Vol. 50, (2021) No. 2, p. 222-236

Evropská unie má dlouhodobě negativní obchodní bilanci se státy Euroasijské ekonomické unie (EAEU je integrační seskupení post-sovětských zemí). Probíhající hospodářské sankce EU vůči Rusku ovlivňují také obchodní vztahy s EAEU, jelikož toto uskupení je celní unií. Článek hodnotí míru zahraničněobchodních vztahů Evropské unie se státy Euroasijské ekonomické unie s ohledem na odhalené komparativní výhody a meziodvětvový obchod. Zaměřuje se na vývoj v období 2008-2019. Výsledky dokládají, že se po r. 2014 zhoršila pozice EU ve vztahu k EAEU na úrovni jednotlivých průmyslových odvětví z pohledu odhalené komparativní výhody. Jedním z hlavních důvodů jsou obchodní překážky mezi EU a Ruskem.

Podnik a podnikání

Back from the USSR : Vietnamese tycoons

Zpět ze Sovětského svazu : vietnamští magnáti

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9273, p. 63

Za posledních deset let se ve Vietnamu objevilo několik dolarových miliardářů. Spojují je přitom vazby na bývalý Sovětský svaz, kam se díky těsnému vztahu obou zemí (včetně sovětských satelitů) vydávali mnozí vietnamští občané za studiem a za prací. V článku je popsán vzestup magnátů ve Vietnamu i jejich vztahy se státem (nyní jsou těsné, v minulosti však byly spíše napjaté). Nejčastěji působí dolaroví miliardáři v oblasti realit a bankovníctví.

Joachim S. Tanski

EBITDA – Irreführung oder Irrtum?

EBITDA – zavádějící nebo mylné?

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 47, S. 2777-2781

Autor rozebírá hojně používaný ukazatel provozní výkonnosti podniku EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization), zisk před započtením úroků, daní a odpisů. Jedná se o ukazatel ziskovosti společnosti, který se používá pro porovnání jednotlivých podniků mezi sebou, případně pro srovnání s průměrem. Tento nástroj často využívají investoři k oceňování společnosti před akvizicí či refinancováním. Článek je kritických zhodnocením EBITDA, jež je podle autora velmi zavádějící metrikou, která není dostatečně definována (není např. vymezeno, co znamená provozní zisk apod.). Své závěry odůvodňuje případovou studií, prostřednictvím které poukazuje na nedostatky a malou vypovídací hodnotu tohoto ukazatele. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M7.

Adéla Schrecková

Podnikové kombinace pod společnou kontrolou [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 16 (2021), č. 3, s. 5-19

Autorka se v příspěvku zabývá podnikovými kombinacemi (spojováním a přeměnami podniků) a jejich účetním zobrazením. Nejprve popisuje obecné účetní koncepce používané při podnikových kombinacích (jde o metodu akvizice, metodu spojování podílů, metodu nové jednotky), dále uvádí specifické rysy podnikových kombinací pod společnou kontrolou (BCUCC) a posuzuje vhodnost uvedených metod v případě BCUCC. Následně je shrnuta praxe ve světě (používání metody spojení podílů v EU i jiných regionech). Dle autorky nelze určit jednu "nejlepší" metodu pro všechny případy BCUCC, ale je nutné posoudit konkrétní specifika (např. existenci minoritních akcionářů v případě přejímající společnosti). - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/12/CFUC_3_2021_s.5-19.pdf

René Bender, Bert Fröndhoff, Felix Holtermann, Sönke Iwersen, Lars-Marten Nagel, Michael Verfürden, Volker Votsmeier

Protokoll des Versagens : Wirecard-Skandal

Protokol selhání : skandál Wirecard

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 220 (12.11.2021), S. 44-49

Obsáhlé chronologické shrnutí kauzy Wirecard. Článek v komplexním přehledu rekapituluje sled událostí od r. 2009 s důrazem na období 2018-2021 a jejich důsledky jak pro Wirecard, tak pro oblast finančního dozoru v Německu. Převážná část pozornosti je věnována období od r. 2019, kdy Financial Times upozornily na závažné nesrovnalosti v podnikání, až po pád společnosti po auditu v r. 2020 a zahájení vyšetřování. Článek je doplněn o časovou osu událostí.

Marvin Mühlenstädt, Sergej Reberg

Steuerliche Rechtsformwahl und -optimierung bei Start-up-Unternehmen

Výběr a optimalizace daňové právní formy pro start-upy

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 46, S. 2722-2727

Startupová scéna v Německu se v současné době stále více rozrůstá. Kromě vytvoření obchodního plánu, navázání kontaktů apod. hraje při zakládání těchto podniků roli také právní forma, kterou zvolí. Ty se od sebe liší v požadavcích i předpokladech, které jsou na zakladatele kladeny, a vyplývají z nich také odlišné podmínky s ohledem na financování, ručení i zdanění. Podle autorů článku není možné hovořit o jedné variantě, jež by byla pro start-upy nejvhodnější. Závisí vždy na individuálním posouzení. Příspěvkem se snaží poskytnout přehled o možnostech volby ideální právní formy podniku, přičemž zmiňují i rizika a daňové právní otázky, které se s jednotlivými variantami pojí. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M10.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Alena Vančurová, Eliška Čejková, Stanislav Klazar

Redistribuční dopady českého důchodového systému : mikroekonomický přístup [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 16 (2021), č. 3, s. 41-59

Autoři se v příspěvku zabývají starobními důchody osob samostatně výdělečně činných. Upozorňují na to, že rozdíl mezi nominálními dávkami a relativní úrovní dávek u OSVČ je jedním z přetrvávajících problémů českého penzijního systému. To autoři dokládají vlastními výpočty, konkrétními čísly a srovnáním náhradových poměrů u OSVČ s náhradovými poměry zaměstnanců. K výzkumu byla použita data MPSV. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/eearchiv/2021/12/CFUC_3_2021_s.41-59.pdf

Spoření na penzi: mezi starým a novým "penzijem"

Profi poradenství & finance, Sv. 9, (2021) č. 9, s. 54-57

Statistický pohled na vývoj spoření na penzi v ČR, na objem prostředků spravovaných doplňkovým penzijním spořením (DPS) a komentář ke zhodnocení úspor v účastnických a transformovaných fondech. Autor charakterizuje hlavní trendy ve vztahu k spoření na penzi ve 3. pilíři a zvažuje možné nástroje většího zapojení obyvatelstva do spoření na důchod. Představuje také nový nástroj - účet dlouhodobých investic - a zavedený model spoření na důchod IRA, který funguje v USA. Grafy ilustrují historický vývoj celého segmentu a postupný náběh DPS (za období 1995-2021), zhodnocení transformovaných fondů v období 1995-2018 a rozložení majetku v účastnických fondech k 31.8.2021. -- Více k doplňkovému penzijnímu spoření viz Profi poradenství & finance č. 10/2021, s. 54-55.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Pojistné rozpravy

Sv. 2021, č. 38

Zvládlo globální pojišťovnictví dopady pandemie? (s. 3-4); České penzijní spoření nejen pohledem OECD (s. 5-13); Právní aspekty pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem autonomních vozidel (s. 14-18); Teoretický i praktický přístup k pojistitelnosti (s. 24-36); Zdroje systému zdravotního pojištění v kontextu epidemie koronaviru (s. 37-45); Strategie spotřebitelské politiky 2021-2030 a možný vliv na pojišťovnictví (s. 46-54); Aktuální judikatura v oblasti pojištění a náhrady škody (s. 55-70).

Pojistný obzor : časopis českého pojišťovnictví

Sv. 98, (2021) č. 4

Téměř polovina Čechů neví, na jakou hodnotu má pojištěnou svou nemovitost – rozhovor s E. Poláchovou z Kooperativa pojišťovny (s. 6-7); Současné trendy v tvorbě a využití povodňových map pojistným trhem (s. 8-11); Vybrané změny dle nového zákona o znalcích (s. 12-15); Blíží se konec cookies v ČR? (s. 16-19); Telemarketing v kontextu nového zákona o elektronických komunikacích (s. 20-21); Evropský digitálně-kybernetický boom (s. 22-25); Hodnocení vývoje pojistného trhu v roce 2020 (s. 29-33); Detailní studie pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (s. 34-37); Pojištěné škody za jihomoravské tornádo nyní dosahují téměř 3,5 mld. Kč (s. 42-44); Práce z domova a její dopady na psychiku (s. 49).

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

A universe of worry

Svět obav

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9273, p. 71

Zatímco před deseti lety byl realitní sektor považován za vůbec nejvýznamnější sektor v Číně a za zdroj růstu, dnes je tento sektor spíše zdrojem obav. Prestižní ekonomové K. Rogoff z Harvardské univerzity a Y. Yang z Mezinárodního měnového fondu došli k závěru, že se realitní sektor podílí na čínském HDP z 29 %. V článku je vysvětlena neobvyklá metodika, kterou při výpočtech autoři

použili, jejíž chybná interpretace by mohla vést k nedorozumění. Nicméně i při použití jiných metod výpočtu potvrzují jiní autoři význam realitního sektoru pro čínskou ekonomiku (dle použitých metodik se sektor podílel před několika lety na HDP z 13,8-23 %).

Na vlastní bydlení Češi nenašetří : hypoteční trh

Profi poradenství & finance, Sv. 9, (2021) č. 9, s. 32-33

Příspěvek vychází z pravidelné kvartální analýzy Modré pyramidy s tématem dostupnosti bydlení. Zjištění potvrzují, že ceny rezidenčních nemovitostí rostou rychleji než příjmy domácností a doba spoření na byt se dále prodlužuje. Průměrná cena za metr čtvereční nemovitosti meziročně vzrostla o 16 %, průměrná mzda o 7 %. Na vlastní bydlení potřebují Češi v průměru 130,7 průměrných platů. Pražané by na nový byt potřebovali 147 průměrných pražských platů, resp. 174 průměrných celorepublikových platů. Řešením situace pro část obyvatel je financování nemovitosti hypotečním úvěrem. -- Více k cenám nájemního bydlení na s. 36-38.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Lenka Lakotová

Dopady pandemie covidu-19 na zaměstnanost osob starších 50 let v evropských zemích

Fórum sociální politiky, Sv. 15, (2021) č. 5, s. 2-11

Článek se věnuje zaměstnanosti osob starších 50 let v evropských zemích, která je analyzována na základě dat z databáze SHARE poskytující mikroekonomická data získaná z dotazníkových šetření. Ta byla provedena mezi lety 2004-2020 a dále potvrzena údaji z databáze Eurostat. Regresní analýza zkoumá celou řadu proměnných včetně věku, vzdělání, počtu dětí a rodinného stavu a na základě těchto ukazatelů hodnotí dopady pandemie nemoci covid-19 na zaměstnanost. Autorka dochází k závěru, že krize na věkovou skupinu 50 a více let opravdu výrazně dopadla. Největší pokles zaměstnanosti byl přitom zaznamenán u osob od 50 do 54 let. Podle dat Eurostatu však pandemie nejvíce zasáhla skupinu od 15 do 24 let, což může být odůvodněno faktem, že starší pracovníci mívají vzhledem k delšímu odpracovanému období lépe vybudované jistoty. -- Viz i další příspěvky monotematického čísla věnované sociálně politickým dopadům koronavirové pandemie.

Matěj Bajgar, Petr Janský, Marek Šedivý

Kolik nás může pracovat z domova? : výsledky pro Českou republiku

Politická ekonomie, Sv. 69, (2021) č. 5, s. 555-570

Autoři zkoumají, jaký podíl pracovních míst v České republice lze plnohodnotně vykonávat z domova. Nejprve krátce diskutují možné důsledky trvalého rozšíření práce z domova (homeoffice), poté představují metodologii a data použitá pro analýzu. Výsledky přinášejí odhady podílu pracovníků, kteří mohou pracovat z domova, a to jak v rámci celkového odhadu, tak podle skupin povolání, odvětví, regionu a nejvyššího dosaženého vzdělání v kontextu pandemie covid-19. Autoři se zaměřují na bezprostřední možnosti práce z domova během pandemie. Dokládají, že zhruba třetina pracovníků v ČR by mohla svou současnou práci vykonávat z domova, nicméně tato možnost se dramaticky liší mezi pracovníky s rozdílnou úrovní vzdělání. Výrazné rozdíly existují také mezi různými odvětvími ekonomiky, mezi Prahou a ostatními kraji a obecněji mezi městy a venkovem. Zjištění ukazují, že různé skupiny pracovníků mají zásadně odlišné možnosti přispět k sociálnímu distancování během pandemie.

Varinia Bernau, Dominik Reintjes

Lohnt sich's noch?

Vyplatí se to ještě?

WirtschaftsWoche, Jg. 2021, Nr. 44, S. 14-21

Německý trh práce oceňuje především softwarové experty a znalostní pracovníky, přírodovědce a datové vědce. Ale nejen ty. Každý, kdo chce vydělávat více peněz, by měl především pracovat ve správném oboru. V článku je v přehledu platů uvedeno, kolik se v různých oborech v Německu vydělává.

Minimum wage, maximum wage**Minimální mzda, maximální zlost**

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9271, p. 28

Dánsko a Švédsko mají zavedený mnohými obdivovaný systém vyjednávání mezd mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, zaměstnanec je zároveň jednoduché přijímat i propouštět. Ačkoli zde není zákonem určená minimální mzda, jsou i pracovní místa s nízkou kvalifikací relativně vysoce placená (v článku je uvedena jako příklad obsluha v řetězcích s rychlým občerstvením). Evropská komise se nyní snaží napříč EU sjednotit pravidla pro stanovení minimálních mezd, což by pro obě země mohlo znamenat, že ve snaze pomoci státům s méně funkčními pravidly (Kypr, Itálie) si Švédsko a Dánsko naopak "pohorší". V článku je přiblíženo i to, jakými pravidly se vyjednávání zaměstnanecké legislativy v EU řídí a jaké "háčky" se mohou vyskytnout. Také jsou zmíněny další plány Komise na zprůhlednění odměňování obecně. -- Viz také překlad článku v čas. Hrot č. 46/2021, s. 44-45.

Drahomíra Zajíčková, Miroslav Zajíček

Otcovský bonus v České republice, jeho vývoj a zdroje

Politická ekonomie, Sv. 69, (2021) č. 5, s. 529-554

Příspěvek zpracovává téma dopadů rodičovství na aktivitu na trhu práce a na pracovní příjmy. Autoři provádějí na základě dat z evropského šetření SILC odhad velikosti otcovského bonusu v ČR pro roky 2006-2017. Otcovský bonus představuje často pozorovaný empirický fakt, že otcové mají vyšší příjmy než muži bezdětní. Po seznámení s teoretickými koncepty a související literaturou autoři podrobně popisují regresní modely použité při odhadu velikosti otcovského bonusu. Dále interpretují výsledky odhadů jednotlivých modelů a přibližují základní mezinárodní srovnání s výsledky dosaženými v jiných studiích a vědeckých člancích. Zaměřují se na otázky, zda v ČR existuje otcovský bonus, jaká je jeho velikost a vývoj v čase, jaké jsou zdroje otcovského bonusu a jaká je jeho výše ve srovnání s jinými zeměmi. - Poznámky.

Petr Prunner

Právní úprava dovolené po 1.1.2021 a některé otázky související s jejím čerpáním

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 19, s. 680-682

Novelou zákoníku práce provedenou zákonem č. 285/2020 Sb. došlo s účinností od 1.1.2021 ke změně právní úpravy v oblasti dovolené. Úprava se snaží o nastavení rovných podmínek pro čerpání dovolené všemi zaměstnanci v závislosti na srovnatelné odpracované týdenní pracovní době, bez ohledu na způsob jejího rozvržení do směn. Nadále platí, že základní výměra dovolené činí nejméně 4 týdny v kalendářním roce, nově se nicméně výměra dovolené přepočítává na hodiny. Autor se zamýšlí nad některými nevyřešenými otázkami týkajícími se dovolené a zvažuje možné důsledky aplikační praxe nové právní úpravy v oblasti čerpání dovolené. - Poznámky. -- Více ke vzniku nároku na dovolenou a její délce viz UNES č. 11/2021, s. 14-17.

The greedy-jobs gap**„Hamižná“ pracovní místa a genderové rozdíly**

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9270, p. 62

Příspěvek shrnuje obsah nové knihy „Career and Family: Women's Century-Long Journey toward Equity“ a teorie v ní představené. Autorka Claudia Goldin z Harvardské univerzity v ní mapuje postavení žen na trhu práce od druhé poloviny 19. století až do současnosti a jejich přístup k volbě mezi rodinou a zaměstnáním. Goldin se domnívá, že v současné době nedochází k diskriminaci na trhu práce v tom smyslu, že by ženy byly oproti mužům méně placené za stejný výkon – rozdíly v platech jsou podle autorky dané spíše menší ochotou žen přijímat tzv. „greedy jobs“ („hamižné“ pracovní pozice). Jde o pracovní místa s vysoce nepředvídatelnou pracovní dobou, která jsou však nadstandardně placena (např. v oblasti práva či financí) a která nejsou kvůli časové nevyzpytatelnosti příliš kompatibilní s péčí o rodinu. Podle autorky se jedná o důsledek svobodné volby celé domácnosti ve snaze maximalizovat příjem rodiny. Goldin se v knize dále zabývá tím, jak by situaci mohly změnit nové technologie.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda**Sv. 69, (2021) č. 11**

Nařízené testování zaměstnanců z pohledu GDPR (s. 10-13); Změny u ošetřovného v praxi (s. 14-17); Zvýšení důchodů a příplatků k důchodu v roce 2022 (s. 18-20); Souběh funkcí v předběžné otázce ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele (s. 21-25); Absentující zaměstnanec a zdravotní pojištění v kontextu pracovního práva (s. 26-28); Vybrané situace ve zdravotním pojištění v kontextu působnosti nařízení Evropské unie (s. 29-33); Souhlas s výkonem jiné výdělečné činnosti zaměstnance - judikát NS sp. zn. 21 Cdo 74/2021 (s. 40-42).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]**Sv. 17, (2022) č. 1**

Mzdová účtárna - konec roku (s. 3-7); Změny ve zdravotním pojištění od 1. ledna 2022 (s. 8-12); Pracovní volno k lékařským prohlídkám (s. 20-21); Může trestní zákoník ovlivnit pracovněprávní vztahy? (s. 24-26); Problémy se zrušením pracovního poměru ve zkušební době (s. 27-30); Nejnovější judikatura k odměňování zaměstnanců, cestovním náhradám a dalším peněžitým nárokům (s. 31-34); Nejnovější judikatura k rozvázání pracovního poměru (s. 35-39); Daňové zvýhodnění na děti - změny (s. 40-41); Zákaz výpovědi v pracovním právu z pohledu zdravotního pojištění (s. 53-55); Účetní závěrka vybraných účetních jednotek (s. 62-65); Pružná pracovní doba ve veřejné správě - benefit pro zaměstnance (s. 66-69).

Právo

Ján Matejka, Pavel Mates

Česká cesta adaptace obecného nařízení aneb hmotněprávní exempce přestupků podle zákona o zpracování osobních údajů

Právník, Sv. 160, (2021) č. 10, s. 843-854

Příspěvek kriticky hodnotí českou adaptační úpravu Obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) v zákoně č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, zejména problematiku sankčních ustanovení. Primární evropské právo stojí v této oblasti na požadavku efektivní hrozby sankcí v podobě užitečného účinku (effet utile), udělovaná sankce tak musí mít dostatečně odrazující účinek. Národní úprava ale u některých subjektů (orgány veřejné moci a veřejné subjekty) zvolila jinou cestu, která vede k povinnosti dozorového orgánu od správní sankce u těchto privilegovaných orgánů upustit. Autoři zdůrazňují, že česká adaptace nařízení směřuje k omezení sankční odpovědnosti veřejnoprávních adresátů nařízení oproti postavení těch z jiných členských států. U dotčených veřejnoprávních adresátů, kteří navíc představují správce, disponující největším množstvím osobních údajů, úprava rezignuje na účinné, přiměřené a zejména odrazující sankce, čímž je výsledná efektivita této veřejnoprávní regulace výrazně oslabena. V článku se autoři zabývají souvisejícími aspekty a důsledky této chybné adaptace. - Poznámky.

Lucie Červená

K odpovědnosti za vady při převodu podílu či akcií. 1. část

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 20, s. 687-694

Převod vlastnického práva k podílům či akciím v obchodních korporacích je jednou z forem akvizic obchodních korporací. Článek přibližuje úskalí a právní úpravu zákonné a smluvní odpovědnosti za vady u převodu podílu v kapitálových společnostech se zaměřením na právní úpravu koupě a vady faktické. V této části autorka popisuje právní povahu smlouvy o převodu podílu či akcií a porovnává ji s právní úpravou účinnou před 1.1.2014. Poté charakterizuje obvyklé vlastnosti podílu či akcií a jejich možné jednotlivé vady (změna zakladatelského právního jednání, nedostatky obchodního závodu, prohlášení a ujištění a nároky plynoucí z jejich porušení) i systém právní úpravy odpovědnosti za vady, resp. práv z vadného plnění. Problematiku přibližuje i prostřednictvím relevantních rozsudků nejvyšších soudů. - Poznámky.

Jakub Hajdučík

Kdy lze daňovému poradci zajistit a posléze zabrat jeho majetek?

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2021, č. 3, s. 18-21

Autor přibližuje právní úpravu zajištění, propadnutí a zabrání majetku v trestním řízení a co hrozí v této souvislosti daňovému poradci, když je účasten na trestné činnosti svého klienta nebo pokud je držitelem statku, který má vztah k trestné činnosti jiné osoby. Vysvětluje rozdíl mezi zajištěním věci a zajištěním náhradní hodnoty a zabývá se vztahem bezprostředního a zprostředkovaného výnosu z trestné činnosti. Prostřednictvím závěrů judikatury dokládá, že se zástavní právo zřízené před zajištěním věci v případě soudního prodeje zástavy, zabrání či propadnutí majetku ve prospěch zástavního věřitele nezohledňuje. Autor zdůrazňuje, že novela č. 287/2018 Sb. rozšířila možnost odškodnění poškozených trestnou činností až do krajnosti (nový trestný čin maření spravedlnosti) a že je účast daňového poradce na trestné činnosti posuzována velmi přísně.

Pavel Říha

Likvidační sankce za porušení AML zákona

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2021, č. 3, s. 28-31

Bližší k porušení povinností daňového poradce stanovených zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML zákon). Autor uvádí, že přijetím novely č. 527/2020 Sb. byly odstraněny otevřené nůžky mezi maximální možnou sankcí uloženou za totožné protiprávní jednání povinné osoby - příslušníka stavovské profese a ostatních povinných osob, ale i v rámci jednotlivých stavovských profesí (advokáti, notáři, daňoví poradci, auditori). Nově se v případě porušení AML povinností povede s daňovým poradcem přestupkové řízení, ve kterém mu lze udělit stejné sankce jako kterékoli jiné povinné osobě, s výjimkou bank a úvěrových institucí, které mohou dostat sankce vyšší. Maximální možná jednorázová sankce pro daňové poradce může být 30 mil. Kč. Autor podrobněji rozebírá obecné AML povinnosti daňového poradce a povinnosti ve vztahu ke klientovi (povinnost identifikovat a kontrolovat) i další možné povinnosti daňově poradenských společností. Krátce také přibližuje rozhodování o sankcích. - Poznámky. -- K sankcím dle daňového řádu, ke znalecké činnosti a pojištění odpovědnosti daňového poradce za výkon profese viz s. 24-27 a s. 32-44.

Ján Klučka

Mezinárodní právo, umělá inteligence a vice versa

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 29, (2021) č. 3, s. 551-572

Globální rozvoj umělé inteligence (AI) doprovázený jejím mimořádně rychlým růstem a diverzifikací prostředků její praktické aplikace není v současnosti doprovázen vznikem příslušných pravidel mezinárodního práva. Příspěvek se zaměřuje na možnosti, perspektivy a problémy vzniku pravidel mezinárodního práva v oblasti umělé inteligence, včetně pokusů o její definici. Věnuje se významu soft law a mezinárodních standardů v kontextu AI a snahám o vytvoření mezinárodního systému tvorby a kontroly pravidel umělé inteligence. Autor též stručně analyzuje problémy, které se mohou objevit při přípravě nové mezinárodní dohody v oblasti autonomních zbraňových systémů. V závěru se věnuje možnostem, které AI vnáší do procesu přípravy nových pravidel mezinárodního práva, verifikace plnění přijatých mezinárodních závazků a do procesu přípravy a vyjednávání mezinárodní smlouvy. - Poznámky.

Miroslav Sedláček, Dominik Matuška

Pokyn zajištěného věřitele v insolvenčním řízení

Bulletin advokacie, Sv. 2021, č. 10, s. 38-42

Jde-li o správu či zpeněžení práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, která slouží k zajištění pohledávky, je osoba s dispozičním oprávněním (dlužník nebo insolvenční správce) vázána pokyny zajištěného věřitele. Autoři článku rozebírají pravidla pro pokyny udělované zajištěným věřitelem osobě s dispozičním oprávněním ke správě či zpeněžení předmětu zajištění (především pro výši nákladů na správu či zajištění, postupy při větším počtu zajištěných věřitelů či např. při popření pohledávky či podání odpůrčí žaloby insolvenčním správcem). - Poznámky.

Pavel Škvrna

Přehled zásadní judikatury pro posouzení problematiky odpovědnosti daňového poradce za škodu

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2021, č. 3, s. 14-17

Zákon o daňovém poradenství zakotvuje odpovědnost daňového poradce klientovi za škodu, která mu v souvislosti s výkonem daňového poradenství vznikla, a odpovědnosti se zproští, jen prokáže-li, že škodě nemohl zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí. V článku jsou rozebrány dva nálezy Ústavního soudu a rozhodnutí Nejvyššího soudu týkající se odpovědnosti daňového poradce za škodu způsobenou v souvislosti s výkonem činnosti a porušení povinností daňového poradce. Jedná se o nález ÚS sp. zn. II. ÚS 913/2009, rozhodnutí NS sp. zn. 23 Cdo 497/2015 a nález ÚS sp. zn. III. ÚS 3057/2013.

Michal Kovalčík

Role Ústavního soudu za pandemie v nouzovém stavu : aktivní hráč, nebo pasivní přihlížející?

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 29, (2021) č. 3, s. 649-668

Článek se zaměřuje na roli Ústavního soudu v politickém systému ČR během pandemie covid-19, zejména pak za nouzového stavu. Odpovídá na otázku, jakou úlohu by měl ÚS v systému dělby moci za takové situace hrát, tedy do jaké míry by měl při interakci s exekutivou a legislativou zasahovat do procesu vypořádávání se s pandemií a otázek s tímto procesem souvisejících. Autor argumentuje pro aktivní přístup ÚS, který spočívá v tom, že by měl přezkoumávat meritorně jednotlivá vládní opatření, a to prostřednictvím testu proporcionality beroucího v potaz specifika pandemie. Přezkoumávat by měl také samotné vyhlášení nouzového stavu, avšak to pouze z pohledu kompetence, procesních požadavků a principů právního státu, včetně vyloučení libovůle. Takovým přístupem totiž Ústavní soud potenciálně zabrání zneužití moci, přispěje ke zkvalitnění opatření a jejich komunikace i k větší legitimitě opatření. - Poznámky.

Dominik Skočovský

Soudní kontrola excesivních úroků z prodlení

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 29, (2021) č. 3, s. 483-519

Autor se věnuje problematice excesivních smluvních úroků z prodlení a přináší komplexní rozbor všech potenciálně možných přístupů řešení excesivních úroků z prodlení v poměrech občanského zákoníku, včetně vyhodnocení jejich vhodnosti. Zvažuje, jakými nástroji může soud excesivní úroky zmírnit, a rozděluje je do dvou kategorií: nástroje směřující na obsah ujednání a nástroje směřující na kontrolu přiměřenosti výše nároku. Autor poukazuje na podobnost institutů smluvní pokuty (sjednané ve formě odpovídající úrokům z prodlení) a smluvního úroku z prodlení. Zatímco však nepřiměřeně vysoká smluvní pokuta podléhá moderaci dle § 2051 obč. zákoníku, u nepřiměřeně vysokého smluvního úroku z prodlení podobný nástroj chybí. Článek též reflektuje recentní judikaturu Nejvyššího soudu ČR, kterou autor kriticky rozebírá. - Poznámky.

Jaromír Tauchen

Soudní tlumočníci v proměnách věků : právněhistorické ohlédnutí za právní úpravou soudního tlumočení v českých zemích

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 29, (2021) č. 3, s. 521-550

Přijetí zákona č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, představuje první samostatnou právní úpravu soudní tlumočnické činnosti v historickém vývoji našeho státu. V té souvislosti článek přináší ohlédnutí za téměř dvousetletou historií soudního tlumočení a právního postavení soudních tlumočnicků v českých zemích. Pokrývá období počátků právní regulace v dobách monarchie, soudního tlumočení v meziválečném období, v období Protektorátu Čechy a Morava, v období socialismu i po r. 1989. Příspěvek byl vypracován na základě provedeného archivního výzkumu a analýzy dobové judikatury a přináší dosud jediné systematické zpracování historického vývoje zkoumané právní úpravy od první poloviny 19. století do současnosti. - Poznámky.

Josef Čabrádek

Vybraná kritéria k ukládání trestů právníkům osobám s přihlédnutím k jejich činnosti ve veřejném zájmu

Trestní právo, Sv. 25, (2021) č. 3, s. 10-16

Bližší pohled na problematiku sankcionování právníké osoby dle zákona o trestní odpovědnosti právníkých osob se zaměřením na kritéria činnosti právníké osoby ve veřejném zájmu. Autor komentuje a hodnotí aktuální právní úpravu a přibližuje rozhodovací praxi vrcholných soudů k ukládání trestu v souladu s ustanovením § 14 odst. 1 zákona č. 418/2011 Sb. Poté se věnuje zohlednění kritéria veřejně prospěšné činnosti právníké osoby, která má strategický nebo obtížně nahraditelný význam pro národního hospodářství, obranu nebo bezpečnost, při ukládání trestu. Dále se autor zabývá možným průlomem do zásady rovnosti při zohlednění kritéria veřejně prospěšné činnosti, případnými přitěžujícími okolnostmi a problematikou dostatečného odůvodňování trestů uložených právníkům osobám. Zmiňuje i další východiska týkající se činnosti právníké osoby ve veřejném zájmu ve spojení s přiměřeností ukládání trestu pro tuto osobu. - Poznámky.

Karel Svoboda

Zastavení exekuce pro uplynutí času

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 19, s. 649-654

Novela exekučního řádu provedená zákonem č. 286/2021 Sb. vložila do § 55 nové odst. 7-13, podle nichž má v zásadě dojít k zastavení exekuce, je-li vedena bez úspěchu po nepřiměřeně dlouhou dobu. Omezení maximální doby trvání neúspěšné exekuce sleduje ochranu povinného před dlouhodobou exekucí a zároveň se v něm promítá zásada hospodárnosti. Autor analyzuje novou právní úpravu a nastiňuje některé praktické problémy při její aplikaci. Rozebírá vztah k ostatním důvodům pro zastavení exekuce; situaci, zahájil-li exekutor (exekuční soud) řízení o zastavení exekuce z moci úřední; složení zálohy na náklady exekuce; možnost zahájení formálně nové exekuce pro naplnění téhož exekučního titulu; zanedbání povinnosti exekutora při prošetření a realizaci majetku; situaci, kdy exekutor nepostupuje v souladu s § 55 odst. 7-13 EŘ. Dále se věnuje době šesti let marného vedení exekuce, deficitu právní úpravy v § 55 odst. 9 a 10 ve vztahu k povinnému a přechodným ustanovením. - Poznámky.

Martin Glajch

Závěrečné vyrovnání

Obchodní právo, Sv. 30, (2021) č. 10, s. 2-24

Článek poskytuje praktický komentář k aktuální právní úpravě závěrečného vyrovnání. Zabývá se definicí závěrečného vyrovnání v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu, institutem závěrečného vyrovnání v úpadku a podobných finančních situacích, závěrečným vyrovnáním s mezinárodním prvkem a uznáním závěrečného vyrovnání jako faktoru snižujícího úvěrové riziko ze strany ČNB. - Poznámky.

Statistika. Demografie. Sociologie

Thomas A. Knetsch

Compilation of commercial property price indices for Germany tailored for policy use

Sestavení indikátorů cen komerčních nemovitostí pro Německo přizpůsobených pro použití v praxi

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 241, (2021) No. 4, p. 437-461

Příspěvek se na příkladu Německa věnuje sestavení indikátorů vývoje cen komerčních nemovitostí (CPPI). Tyto indexy nejsou pro jejich náročnou sestavení a obtížnou dostupnost dat v Německu připravovány úřady, jsou dostupná pouze data od soukromých poskytovatelů. V článku jsou nejprve předloženy definice pojmu "komerční nemovitost" (commercial real estate) - jedná se např. o to, zda mezi komerční nemovitosti zařadit i nájemní bydlení. Dále jsou popsány zdroje dat, ze kterých autor vycházel (jde o data pro 127 měst, ve kterých bydlí třetina obyvatel Německa) a jsou sestaveny indikátory. Komentován je také jejich vývoj – ceny rostly nejrychleji v 7 největších německých městech. - Poznámky.

Jannes Jacobsen, Magdalena Krieger, Felicitas Schikora and Jürgen Schupp

Growing potentials for migration research using the German Socio-Economic Panel Study

Rostoucí potenciál výzkumu o migraci s využitím německé socioekonomické panelové studie

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 241, (2021) No. 4, p. 527-549

Autoři v článku představují panel SOEP (German Socio-Economic Panel Study), což je soubor dat od r. 1984 o německých domácnostech. Přibližují potenciály panelu k výzkumu a uvádějí, jak jej prostřednictvím propojení s dalšími daty využít ke zkoumání migrace. - Poznámky.

Walter Bossert, Frank Stehling

Optimal price indexes

Optimální cenové indexy

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 241, (2021) No. 4, p. 477-499

Článek se zabývá z teoretického pohledu cenovými indexy v případě více komodit, jejichž ceny se mění nezávisle na sobě, kdy je nutné pracovat s váhami pro konkrétní zboží zohledňujícími mj. i podíl výrobku na spotřebě v různém období. Autoři nejprve definují cenové indexy, připomínají 6 základních axiomů (tvrzení) o cenových indexech z literatury a definují kritérium, které by měl optimální index splňovat. Optimální cenový index by měl být řešením optimalizačního problému spočívajícího v minimalizaci vzdáleností mezi hodnotami indexu a vektorem cen. K výzkumu byla použita tzv. zobecněná kvazilineární funkce (generalized quasilinear function). - Poznámky.

Účetnictví

Stefan Müller, Andreas Seebeck, Elisabeth-Mariella Weeger

Entwicklung der Risikoberichterstattung im Mittelstand seit Inkrafttreten des DRS 20 : empirische Analyse von Lageberichten mittelständischer Unternehmen der Geschäftsjahre 2013 und 2018

Vývoj reportingu rizik ve středně velkých společnostech od vstupu DRS 20 v platnost : empirická analýza manažerských zpráv od středně velkých společností za finanční roky 2013 a 2018

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 43, S. 2505-2510

Manažerské výkaznictví a s ním související představení budoucích příležitostí a rizik má pro příjemce roční účetní závěrky velký význam. V minulosti se však ve spojení s tímto vykazováním hovořilo o jeho velmi špatné kvalitě. Autoři článku sledují, zda se příslušné procesy zlepšily ve chvíli, kdy v platnost vstoupil tzv. DRS 20 upravující německé účetní standardy. S pomocí třibodového modelu je v článku hodnoceno dosavadní výkaznictví rizik v období let 2013-2018. Ze závěrů vyplývá, že ač došlo ve sledovaných letech k výraznému zvýšení kvality, stále existuje velký potenciál pro zlepšení. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M8.

Zita Drábková

O krok blíže k nové účetní legislativě. Část 2., Účetní závěrka - rozsah dle typu účetní jednotky

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 29, (2021) č. 14, s. 41-43

Návrh věcného záměru nové účetní legislativy byl vládou schválen 5.10.2020 s cílem předložit nový modernizovaný zákon o účetnictví do 30.6.2022. Příspěvek rozebírá téma rozsahu účetní závěrky, rozlišení typu účetních jednotek a jejich povinností při sestavování účetní závěrky v rámci nové mezinárodně harmonizované účetní legislativy. Ukazuje rozdíly mezi současným stavem a připravovanou úpravou dle velikosti a typu účetní jednotky - podnikatelů, bank a jiných finančních institucí a pojišťoven i právnických osob - nepodnikatelů. - Poznámky. -- Navazuje na příspěvek v DHK č. 5/2021, s. 39-41.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor**Sv. 28, (2021) č. 8**

Kvalita auditu a systém jejího řízení (s. 7-8); ISQM – Nová pravidla pro řízení kvality auditu (s. 9-11); Schvalování klientů a zakázek (s. 12-13); Řízení zakázky podle ISQM 1 (s. 14-15); Řízení zdrojů v pojetí ISQM 1 (s. 16-20); Kontrola kvality zakázky před vydáním zprávy auditora podle ISQM 2 (s. 21-22); Metodická pomůcka pro přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí ve smyslu zákona č. 420/2004 Sb. (39 s.).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 19, (2021) č. 10**

Nesprávné uvedení DPH za jiné zdaňovací období (s. 7-9); Vývoj judikatury v otázce poskytování informací o odměnách a platech zaměstnanců vyplácených z veřejných prostředků (s. 10-16); Zvláštnosti účtování v SVJ - 5. část: možné způsoby přispívání na správu (s. 20-25); Účtování o transferech aneb prověřte si své znalosti - 4. část (s. 26-29).

Veřejná správa

Thomas Elston

Implementing shared services in the UK central government : a five-year progress report using longitudinal bureaometrics [elektronický zdroj]**Zavádění sdílených služeb na nejvyšší úrovni britské státní správy : zpráva o dosaženém pokroku během pětiletého období s využitím tzv. longitudinální byrometrie**

OECD journal on budgeting, Vol. 21 (2021), No. 2, p. 2-20

Autor v článku popisuje a posuzuje využívání tzv. sdílených služeb v britské veřejné správě v letech 2012-2017. Hodnocena byla tzv. "profesionalizace služeb" v 6 oblastech (právní služby, vnitřní audit, řízení lidských zdrojů, finanční služby, digitální služby a obchod) ve více než 80 odděleních a agenturách britské státní správy. Potvrzena byla platnost některých tvrzení z literatury týkajících se sdílených služeb obecně. Mj. byly také identifikovány rozdíly mezi jednotlivými typy služeb - nejvíce docházelo ke sdílení auditních a právních služeb (tyto služby využíval největší počet institucí). Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1787/3481664a-en>

Helena Skalská

Ochrana utajovaných informací při zadávání veřejných zakázek

Veřejné zakázky, Sv. 2021, č. 5, s. 52-54

Při zadávání veřejných zakázek může nastat potřeba poskytnout dodavatelům utajované informace ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti. Článek představuje možnosti zadavatele, jak při takovém veřejném zadávání zajistit ochranu utajovaných informací, a také povinnosti, které z toho pro něj plynou. Autorka stručně pojednává i o možných odpovědnostních důsledcích při nesplnění daných povinností, a to zejména v kontextu nedávného rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu (NBÚ). - Poznámky.

Jan Měkota, David Oršulík

Zákaz plnění veřejných zakázek a jeho dopady do práva soutěžitelů na obhajobu

Antitrust, Sv. 2020, č. 3, s. 64-69

V zákoně o ochraně hospodářské soutěže je zakotvena možnost Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže uložit soutěžitelům, kteří uzavřou zakázanou dohodu týkající se zadávání veřejných zakázek, sankci v podobě zákazu plnění veřejných zakázek. Článek popisuje a vysvětluje smysl, účel a vývoj institutu sankce zákazu plnění veřejných zakázek, také v kontextu právní úpravy zadávání veřejných zakázek. Autoři rovněž rozebírají dosavadní praxi ÚOHS při nakládání s tímto nástrojem správního trestání v kontextu práva na spravedlivý proces. Konstrukce sankce dle názoru autorů nepřiměřeně negativně dopadá do možností soutěžitelů obviněných z přestupku vykonávat své právo na obhajobu. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu**Sv. 27, (2021) č. 12**

Mým ekonomům! aneb Skvělá finanční doporučení pro účely rozpočtů obcí za válek a krizí (s. 11-12); Jak se čtyři největší města v Česku vypořádala s pandemií covid-19 - rozpočty Prahy, Brna, Ostravy a Plzně (s. 13-14); Jak podpořit ekonomický rozvoj svých obcí a měst (s. 18); Digitální imperativ veřejné správy (s. 35); Komunitním knihovnám se daří tam, kde mají podporu vedení obcí a měst (s. 44-45).

Veřejná správa**Sv. 32, (2021) č. 11**

České archivnictví – minulost a přítomnost (s. 4-5); Jiří Úlovec: Budoucí archivnictví – propojení tradičních a nových přístupů (s. 6-7); Když obce osloví archiv (s. 8); Regionální specifika jako na dlani (s. 9-12); Nárůst cen stavebních materiálů už zkomplikoval plány některých měst (s. 13); Filip Neusser: Spolupráce se samosprávami je důležitá i v investicích - Národní sportovní agentura (s. 14-17); Jak účinně zamezit obchodu s chudobou? (s. 18-19); Přímý účinek směrnice o ochraně oznamovatelů – nové povinnosti pro veřejný sektor (s. 22); Nakolik rostoucí ceny stavebního materiálu ovlivní veřejné zakázky? (s. 23); Odbory podepsaly se státem novou kolektivní dohodu pro státní službu (s. 24-25); Nové místní poplatky za komunální odpad – čas pro jejich zavedení na příští rok se obcím krátí (s. 26); Popáté k zákonu o kontrole (s. 27); Přijímání poštovních datových zpráv usnadní komunikaci mezi občany, podnikateli nebo firmami (s. 30); Nové úkoly pro obce, kraje a orgány státní správy v oblasti otevřených dat (s. 31); Zmírnění kvalifikačních požadavků na úředníky projednávající přestupky (s. 32-33); Umělá inteligence: Co dělat, aby měl mozek ještě šanci? (s. 34); Veřejná správa a příprava předsednictví v Radě EU (s. 36-37); Nevíte si v obci rady s veřejnou sbírkou, která má pomoci obětem po nešťastné události? (s. 38).

Veřejné finance. Rozpočet

Delphine Moretti, Thomas Braendle and Alexandre Leroy

Balance sheet-based policies in COVID-19 fiscal packages : how to improve transparency and risk analysis? [elektronický zdroj]**Opatření ve fiskálních balíčcích přijatých v souvislosti s pandemií covid-19, která se promítnou do rozvahy : jak posílit transparentnost a analýzu rizik?**

OECD journal on budgeting, Vol. 21 (2021), No. 2, p. 2-67

Kvůli pandemii nemoci covid-19 a jejím negativním hospodářským dopadům přijímaly státy záchranné fiskální balíčky bezprecedentního objemu. Fiskální balíčky zahrnovaly řadu opatření, přičemž v některých zemích netvořila největší položku balíčků tradiční výdajová a daňová opatření, ale různé státní půjčky, garance či kapitálové injekce. Cílem opatření tohoto charakteru je bezprostřední podpora likvidity a prevence insolvencí a zároveň zachování krátkodobé fiskální rovnováhy (fiscal balance). V minulosti byla podobná opatření nazývána jako "mimorozpočtová" či "alternativní". Vzhledem k tomu, že se opatření promítnou do aktiv a závazků vykazovaných v aktuálním rozpočtu, nazývají je autoři jako "opatření, která se promítnou do rozvahy" (balance sheet-based measures). Hodnocení těchto opatření je oproti tradičním výdajovým a daňovým opatřením složitější (náklady a rizika s nimi spojená nejsou bezprostřední, jsou nejistá a vyvíjí se v čase). V článku je analyzována současná praxe týkající se analýzy rizik a transparentnosti těchto opatření a jsou formulována doporučení, jak transparentnost a analýzu rizik posílit. Použity byly případové studie z 9 zemí OECD. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1787/6b946136-en>

Helio Tollini

Brazil : moving the budget focus from the short to the medium term [elektronický zdroj]**Brazílie : přechod od krátkodobého rozpočtování ke střednědobému**

OECD journal on budgeting, Vol. 21 (2021), No. 2, p. 2-16

Příspěvek se soustředí na střednědobý výdajový rámec (medium-term expenditure framework, MTEF) a jeho případné zavádění v Brazílii. Tento rozpočtový nástroj přijala většina rozvojových zemí v důsledku

hospodářské krize v r. 2008. Uvedeny jsou zkušenosti s MTEF ze Švédska a je navrhováno, jak přiblížit brazilský rozpočtový proces nejlepším zahraničním postupům (best practices). Zatím však Brazílii chybí k přechodu na střednědobý rámec, i přes jeho nesporné výhody, politická vůle. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1787/e2a61aaa-en>

Jungmin Park, Delphine Moretti, Brian Finn, Arjan Vos, Mostafa Askari

Budgeting in Bulgaria [elektronický zdroj]

Rozpočtový proces v Bulharsku

OECD journal on budgeting, Vol. 21 (2021), No. 2, p. 2-53

Podrobné představení současného rozpočtového procesu v Bulharsku a pokroků, kterých bylo dosaženo od předchozího přezkumu OECD v r. 2009, včetně souvisejících doporučení pro další zlepšení. Mezi dosud přijaté reformy patří mj. zavedení střednědobého rozpočtového rámce a fiskálních pravidel, která zajišťují kompatibilitu s evropskými rozpočtovými pravidly. Zřízena byla také v r. 2016 tzv. fiskální rada (Fiscal Council). - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1787/3a4cc3aa-en>

Davide Ghiglione, Sarah White

Draghi urges EU to amend fiscal rules

Draghi naléhá na EU, aby upravila fiskální pravidla

Financial Times, Vol. 2021, No. 40876 (27.11.2021), p. 2

Italský premiér Mario Draghi nepřímou vyzval EU k reformě stávajících rozpočtových pravidel, zejména Paktu stability a růstu. Podpořil tak v rámci italsko-francouzské spolupráce snahu francouzského prezidenta E. Macrona o úpravu kritérií Paktu stability a růstu. Mezi oběma státy lze v kontextu nadcházejícího francouzského předsednictví Rady Evropy očekávat užší spolupráci. -- K tématu viz také HB č. 230/2021 (26.11.2021), s. 18-16.

Farewell to austerity : fiscal policy

Sbohem, úsporná opatření : fiskální politika

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9269, p. 35-36

Britský ministr financí R. Sunak představil nový státní rozpočet. Ačkoli Sunak ještě na počátku října 2021 sliboval dát veřejné finance do pořádku a veřejné půjčky označil za „nemorální“, nový rozpočet počítá s výrazným zvýšením veřejných výdajů, ale i daní. V článku jsou rozebrány konkrétní změny, ke kterým má dojít. Překvapením bylo např. obnovení výdajů na mezinárodní pomoc či zjednodušení systému zdanění alkoholických nápojů.

Houdini economics : investing in Germany

Kouzla s dluhovou brzdou : investice v Německu

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9272, p. 67-68

Německá vláda potřebuje výrazně zvýšit veřejné investice, a to jak do digitální infrastruktury, tak v oblasti ochrany klimatu. Problémem je však tzv. dluhová brzda z r. 2009 ukotvená v německé ústavě, která omezuje deficit vzhledem k HDP. Změna ústavy je velmi nepravděpodobná. Budoucí německá vláda proto diskutuje, jak dluhovou brzdou, kterou si přitom země stanovila sama, „obejít“. Nabízí se různé více či méně „konvenční“ možnosti – zřít společnosti typu Deutsche Bahn, které stojí mimo rozpočet či např. využít dočasněho pozastavení dluhové brzdy, ke kterému došlo kvůli pandemii. Některá ze zvažovaných řešení však mají i své „háčky“, jako např. rozpor s evropskými pravidly pro státní podporu, popř. riziko sporu před německým ústavním soudem.

Daša Belkovicsová, Matej Boór

Kvantifikácia optimálnej miery fiškálnej decentralizácie v krajinách OECD

Politická ekonomie, Sv. 69, (2021) č. 5, s. 595-618

Koncept fiskální decentralizace jako jedna z reforem fiskální politiky vychází ze skutečnosti, že místní správy mají potenciál efektivnějšího alokování veřejných zdrojů. V odborné literatuře v důsledku kontroverzních závěrů empirických studií převládá nejednoznačný názor na vliv fiskální decentralizace na hospodářský růst. Článek zkoumá nelineární vztah mezi hospodářským růstem na obyvatele a mírou fiskální decentralizace ve 29 státech OECD v období 1975-2018. Autoři na základě prokázaného nelineárního vztahu mezi těmito proměnnými kvantifikují optimální míru fiskální

decentralizace maximalizující úroveň hospodářského růstu. Dále porovnávají skutečnou míru fiskální decentralizace s její optimální úrovní ve státech V4 a uvádějí, že se skutečná míra fiskální decentralizace ve většině zemí nacházela v celém sledovaném období pod optimální úrovní. Rozšíření kompetencí nižších úrovní správy při jejich efektivním hospodaření by mohlo pozitivně ovlivnit hospodářský růst zkoumaných zemí.

Lisa von Trapp, Peter Fontaine, Michal Horvath and Gemma Tetlow

OECD review of the Office for Budget Responsibility in the United Kingdom [elektronický zdroj]
Hodnocení britského Úřadu pro rozpočtovou odpovědnost Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

OECD journal on budgeting, Vol. 21 (2021), No. 2, p. 2-64

Zhodnocení činnosti, úspěchů a výzev do budoucna Úřadu pro rozpočtovou odpovědnost (Office for Budget Responsibility, OBR) Velké Británie založeného v r. 2010. Úkolem úřadu je tvorba nezávislých analýz a prognóz vývoje veřejných financí. Úřad je hodnocen velmi pozitivně. Mezi riziky uvádí OECD mj. nakládání nových úkolů na bedra úřadu (úřad na dané úkoly nemá dostatečné zdroje a mohlo by dojít ke změně charakteru instituce) či nechuť nadále podporovat nezávislé hodnocení úřadem ze strany britské vlády. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1787/af8afbef-en>

Jan Hildebrand, Moritz Koch, Gregor Waschinski

Paris fordert Euro-Reform

Paříž vyzývá k reformě eura

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 222 (16.11.2021), S. 1, 4

Francie spoléhá na podporu Německa při reformě Paktu stability a růstu, zejména s ohledem na nadcházející francouzské předsednictví v Radě Evropské unie. Klíčovými otázkami jsou především zvýšení dluhového stropu ze stávajících 60 % HDP a flexibilnější podmínky pro meziroční deficit, kam by například nemusely být zahrnuty investice do výzkumu a inovací. Olaf Scholz se k návrhům staví skepticky. Podmínky Paktu stability a růstu byly dočasně pozastaveny kvůli pandemii koronaviru do r. 2023, nicméně rostoucí zadlužení vyvolalo širokou debatu o reformě stávající podoby kritérií z poloviny 90. let. -- K tématu viz také rozhovor s francouzským ministrem financí Bruno Le Mairem na s. 4-5.

Karla Maderová Voltnerová

Porušení rozpočtové kázně podle rozpočtových pravidel územních rozpočtů

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2021, č. 3, s. 45-48

Článek se zaměřuje na rozpočtová pravidla územních rozpočtů, institut porušení rozpočtové kázně a jeho právní úpravu v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Porušení rozpočtové kázně při hospodaření s finančními prostředky územních rozpočtů je vymezeno jako každé neoprávněné použití nebo zadržetí peněžních prostředků poskytnutých jako dotace nebo návratná finanční výpomoc z územních rozpočtů. Porušitel rozpočtové kázně je povinen provést odvod za porušení rozpočtové kázně do rozpočtu, z něhož mu byly peněžní prostředky poskytnuty. Autorka také představuje problematiku penále za prodlení s odvodem, rozhodování o odvodu a penále i prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně. Zmiňuje též možné opravné prostředky a soudní přezkum. - Poznámky.

Guy Chazan

Scholz prepares to take foot off the debt brake

Scholz se připravuje uvolnit pedál dluhové brzdy

Financial Times, Vol. 2021, No. 40884 (7.12.2021), p. 2

Nová německá vládní koalice v čele s Olafem Scholzem (SPD) tlačí na změnu přístupu k německé dluhové brzdě, ukotvené v ústavě. Za úsilím stojí zvýšené nároky koalice na financování inovací zejména v oblasti ochrany klimatu a Scholzova snaha dosáhnout vyšších půjček bez překročení ústavních limitů: týká se to především tzv. „output gap“, tedy způsobu výpočtu rozdílu mezi HDP a reálným potenciálem ekonomiky. Změna v metodě výpočtu by mohla zvednout práh státních půjček realizovaných především prostřednictvím KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau, německá státní rozvojová banka).

The triumph of big government**Triumf velkorovysého státu**

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9272, p. 13-14

V poslední době jsou (nejen v souvislosti s pandemií nemoci covid-19) státy stále „štědřejší“. Myšlenky, které prosazovali M. Thatcher a R. Reagan, v praxi nepřetrvaly – např. americká vláda dnes utrácí v poměru k HDP více, než v kterémkoli roce celého desetiletí před Reaganovým nástupem. Za růstem výdajů k HDP stojí podle The Economist tři prvky: setrvačnost a faktory, jako např. lobbying; rostoucí ceny služeb zabezpečovaných státem (školství, zdravotnictví) kvůli jejich závislosti na lidské práci a pomalému růstu produktivity; a rozšiřující se spektrum úkolů, které stát zajišťuje. Zároveň se ocitl v ohrožení dosavadní konsenzus o omezené roli státu v liberální společnosti. Jak tedy postupovat do budoucna? Státy by měly usilovat o posilování role trhů a individuální volby, snažit se zefektivnit své procesy (mj. prostřednictvím digitalizace) a být nestranné (odolávat tlaku zájmových skupin z levice i pravice, tj. odborů či podniků, a snažit se zamezit tzv. převzetí státu). V příspěvku je dále mj. konkretizováno, jaká opatření jsou v tomto směru vhodná a nevhodná, např. u ochrany klimatu či zdanění. -- Viz i související příspěvek „The great embiggening“ na s. 21-24.

Henrique S. Basso, Omar Rachedi

The young, the old, and the government : demographics and fiscal multipliers**Mladí, starí a vláda : demografie a fiskální multiplikátory**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 13, (2021) No. 4, p. 110-141

Autoři přinášejí analýzu, která se zaměřuje na efekt multiplikátoru vládních výdajů s ohledem na věkovou strukturu populace. Aplikují zjištění o rozdílu ve vojenských výdajích a porodnosti napříč státy USA a ukazují, že průměrný lokální multiplikátor je 1,5 a dále se zvyšuje s podílem mladých lidí v populaci. V modelu se totiž mladé domácnosti vyznačují velmi elastickou zaměstnaností a relativně vysokým mezním sklonem ke spotřebě. V důsledku zvyšování podílu mladých pracovníků vládní spotřební výdajový šok spouští větší reakci práce i spotřeby, což implikuje větší fiskální multiplikátor výstupu. Autoři zároveň přicházejí se zajímavým závěrem, že stárnutí populace v USA mezi lety 1980-2015 způsobilo 38% pokles multiplikátoru národních vládních výdajů. - Poznámky.

Životní prostředí

Anna Bornstein, Romain Faquet

Decarbonising industry in France [elektronický zdroj]**Dekarbonizace průmyslu ve Francii**

Trésor-economics, No. 291 (2021), p. 1-4

Francie přijala v březnu 2020 strategii, jejímž cílem je minimalizace emise skleníkových plynů. Francouzský průmysl dosáhl v dekarbonizaci od r. 1990 značných pokroků, dosavadní tempo dekarbonizace však nestačí k dosažení cílů stanovených strategií. V článku jsou popsány nástroje směřující k dekarbonizaci průmyslu ve Francii, je zhodnoceno tempo dekarbonizace a jsou uvedeny faktory, které ovlivňují investice firem do dekarbonizace. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/11/Tresor_economics_291_2021.pdf

Malte Preuss, Wolf H. Reuter, and Christoph M. Schmidt

Distributional effects of carbon pricing in Germany**Distribuční účinky zpoplatnění uhlíku v Německu**

FinanzArchiv, Vol. 77, (2021) No. 3, p. 287-316

Autoři v příspěvku analyzují na základě dat z německého prostředí a údajů o spotřebě domácností dopady systému zpoplatnění (oceňování) uhlíku (carbon pricing). Systém určení cen uhlíku je podle autorů regresivní, za určitých podmínek však může být i progresivní - je podstatné, k jakým účelům jsou použity příjmy z tohoto systému. - Poznámky.

Cordula Tutt, Christian Ramthun, Julian Heissler, Maxim Kireev, Jörn Petring

Ein Club sucht willige Gründer

Klub hledá ochotné zakladatele

WirtschaftsWoche, Jg. 2021, Nr. 45, S. 28-31

Německo chce po Evropské unii, aby vytvořila "klimatický klub" s dalšími spřízněnými zeměmi jako jsou USA, Japonsko nebo Čína. Jeho účelem by bylo předejít případným obchodním třenicím vyvolaným budoucími opatřeními souvisejícími s bojem proti změnám klimatu, například navrhovaným uhlíkovým clem. Na rozdíl od nejasných světových summitů o klimatu by klimatický klub mohl dát ochraně životního prostředí impuls. Olaf Scholz tomu věří, ostatně jeho plán už jednou fungoval, když zavedl globální minimální daň. Bude to však obtížné.

The search for stability : special report: stabilising the climate

Hledání stability : zvláštní zpráva: ustálení klimatu

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9269, centr. sect. (18 p.)

U příležitosti konání klimatické konference v Glasgow v listopadu 2021 se magazín The Economist ve speciální příloze věnuje krokům, které jsou potřeba k dosažení cílů stanovených na předchozí konferenci v Paříži v r. 2015. Jednotlivé články se týkají mj. růstu teplot a odklonu od fosilních paliv, postoje asijských zemí k ochraně klimatu či dopadů změny energetického mixu na hospodářský růst. -- Viz také příspěvek na s. 13.

Životní úroveň

Veronika Piovarčí

The effect of socio-economic and demographic factors on household indebtedness : evidence from Slovakia

Vliv socioekonomických a demografických faktorů na zadlužení domácností : na příkladu Slovenska

Ekonomické rozhledy, Vol. 50, (2021) No. 2, p. 181-202

Zadluženost domácností může být vyjádřena poměrem dluhů k příjmům (DTI, debt-to-income ratio). Autorka uvádí, že za posledních deset let se tento poměr na Slovensku téměř zdvojnásobil, zhruba ze 35 % v r. 2008 na 69 % v r. 2018. V té souvislosti vyvstává potřeba poznání faktorů, které pohánějí zadlužení domácností. Autorka zkoumá rozložení dluhů v rámci slovenských domácností na základě vybraných socioekonomických a demografických znaků. Zjišťuje, které z těchto charakteristik zvyšují pravděpodobnost zadlužení. Analýza je založena na strukturálních mikroekonomických datech o majetku, příjmech a spotřebě domácností zjištěných ECB v rámci průzkumu HFCS z let 2017 a 2020. Tyto informace umožňují samostatnou analýzu situace zadlužení domácností i detailů ovlivňujících rozložení dluhů. - Poznámky.

Ostatní

An October revolution : democracy in the EU

Říjnová revoluce : demokracie v Evropské unii

The Economist, Vol. 441, (2021) No. 9268, p. 16, 18

Článek reaguje na politické změny, ke kterým došlo v říjnu 2021 v zemích východní a střední Evropy, také v souvislosti s různými skandály (korupce, kauza Pandora papers). Zmíněny jsou vedle situace na Slovensku, v Bulharsku a Moldavsku také krátce výsledky parlamentních voleb v České republice i odstoupení rakouského kancléře S. Kurze. Dále je diskutováno, zda lze změnu politického kurzu očekávat i v Maďarsku, a je shrnuto, jaké kroky vůči Maďarsku a Polsku podnikla Evropská unie kvůli upadající roli právního státu.

Christian Bjørnskov

Did lockdown work? : an economist's cross-country comparison

Zafungoval lockdown? : mezinárodní srovnání z pohledu ekonomů

CESifo Economic studies, Vol. 67, (2021) Nr. 3, p. 318-331

Autor provádí analýzu, v níž sleduje souvislost mezi přísností lockdownu během koronavirové pandemie a mírou úmrtnosti. Jako vzorek pro svůj výzkum volí 24 evropských zemí, data čerpá z Centra Blavatnik. U míry úmrtnosti se věnuje období mezi lety 2017-2020, s ohledem na rozsah lockdownových opatření pak sleduje první polovinu r. 2020. Na základě provedeného výzkumu autor dochází k závěru, že žádná míra korelace mezi těmito dvěma proměnnými nebyla pozorována. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 47

Covidové záruky dosáhly 67 miliard - záruční programy Covid II, III, Praha a Plus (s. 9); Peníze chybí vysokým školám i studentům, země přichází o talenty: studie o stavu českých univerzit ukazuje souvislost mezi nízkými státními výdaji na vzdělávání a kvalitou absolventů - téma čísla (s. 10-16); Průmyslové nemovitosti čeká další růst - rozhovor s Luborem Svobodou z nemovitostní skupiny Arete (s. 18-23); Hypotéky zdražují. V příštím roce se úroky vrátí k historickým maximům (s. 24-26); Svět obtížně hledá shodu o klimatu, Evropa chystá uhlíková cla - ke klimatickému summitu v Glasgow (s. 32-33); Telemarketing mířený na podnikatele a živnostníky poběží dál: nové paragrafy o reklamě přes telefon nejsou podle advokáta Zdeňka Kučery jednoznačné a běžnému čtenáři srozumitelné - novela zákona o elektronických komunikacích (s. 44-45).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 48

ECB sazby zvyšovat neplánuje, ČNB asi ano (s. 8); Státu chybí peníze, co vše lze ještě zdanit? Třeba roboty či informace: daně rostou už sto let a nelze čekat, že se trend zastaví. Budou se hledat peníze pro stárnoucí populaci i pro třetí svět - téma čísla o daních budoucnosti (s. 10-17); Firemní úvěry zdražují, české banky patří k nejdražším v Evropě (s. 24-25); Zájem o firemní úvěry roste. S covidem si firmy poradily - rozhovor se specialistou na firemní bankovníctví P. Prokopem (s. 26-28); Jak efektivně financovat výzkum a vývoj (s. 32-33); Pojišťovny jsou připraveny zdražit povinné ručení (s. 36-37); Obnova ekonomiky po koronaviru startuje: první výzvy pro žádosti o dotace z Národního plánu obnovy se objeví už tento měsíc (s. 38-39); Výhody otevřeného bankovníctví mohou již využívat i firmy - PSD2 (s. 40); Zneužití hromadných žalob proti firmám zabrání řada zákonných pojistek - rozhovor s A. Janouškovou z legislativního odboru ministerstva spravedlnosti (s. 44-45).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 49

Na ty, kdo chtějí bydlet ve vlastním, dopadnou tvrdé rány - co vše prodražuje stavbu nebo koupi nemovitosti v ČR (s. 8-9); Česká ekonomika rostla o 3,1 procenta (s. 10); ČNB zpřísnila pravidla pro hypotéky (s. 11); Comeback jádra. Má pomoci v boji proti změně klimatu i drahotě: zelená transformace vrací do hry jadernou energetiku - téma čísla (s. 12-17); Zlatá 20. léta změnila svět, před sto lety odstartovala éra konzumu - seriál Dějiny ekonomiky - zlatá dvacátá léta (s. 24-27); Na trhu chybí ojetiny, velká poptávka láká podvodníky (s. 32-33); Burzovní nováčci se letos červenají. Půlka jich je v minusu (s. 38-39); Stát doplatí za chybu v zákoně o nesplacených pohledávkách: rozhodnutí Soudního dvora EU pomůže českým firmám, jejichž obchodní partneři zkrachovali. Mohou se hlásit o příslušné snížení DPH - případ Elvospol a nárok na snížené platby DPH u nedobytné pohledávky (s. 40-41).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 50

Průmysl mezitím klesl o pět procent (s. 8); Nová doba stravovací: Češi mění maso za "tuňáka" z hrachu. Evropský trh s rostlinnými náhražkami masa a mléka roste raketovým tempem - téma čísla (s. 10-17); Peněz od státu se škrty ubude. Pomoc z EU půjde nejprve menším firmám - rozpočtové provizorium, výdajové škrty a prostředky z Národního plánu obnovy (s. 24-27); Nad vývojem trhu s byty ani my

radostí neskáče, říká developer Kunovský (s. 32-35); Nejlepší ochrana před inflací? Investice do akcií: akciové trhy sice mohou zažít v příštích týdnech výkyvy, v dlouhodobém horizontu jsou ale nejnvýhodnější (s. 36-38); Češi zbytečně přicházejí o peníze. Místo, aby je investovali, leží jim na účtech (s. 40-41); K povinnému očkování stačí vyhláška, firmy mohou neochotně propouštět (s. 42-43).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2021, č. 27

Ceny dál šplhají vzhůru - vývoj inflace v ČR (s. 9); Opoziční sny o vládě: programová část koaliční smlouvy nabízí vizi moderního Česka, jež má dát zapomenout na časy nekonceptního babišovského populismu. Má jen jednu chybu: není vůbec jasné, kde na všechny ty sliby nová vláda vezme peníze - téma čísla (s. 12-16); Ekonomiky jednotlivých zemí budou čelit inflačním tlakům: zpolitizování centrálních bank by vedlo k vysoké inflaci, měnovým krizím a hospodářskému úpadku (s. 18-19); Závody v digitálních technologiích: Čína rychle zvyšuje digitální konkurenceschopnost, USA zaostávají, Česko na chvostu Evropy (s. 22-23); Anatomie nepovedeného auditu: osobní výpovědi dokreslují příběh o promarněných příležitostech odhalit podvodné jednání a o mylném odhadu firmy, jejíž účetnictví auditor EY posvědčoval celé desetiletí - kauza Wirecard - ve spolupráci s Financial Times (s. 30-35); Inflace, klamy a manipulace (s. 58).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2021, č. 28

Jak Češi bohatnou? - infografika týdne ukazuje porovnání dat HDP na obyvatele v evropských státech v r. 2000 a v r. 2019 (s. 11); Konference v Glasgow jen potvrdila, že nás čeká Zelený úděl (s. 22-24); Porsche a spol. už jen na elektřinu: německé automobilky ve většině nesouhlasí s klimatickou dohodou z Glasgow, na elektroauta jsou však připraveny všechny (s. 26-27); Svět obchází strašidlo dluhu: již příští čtvrtletí mohou odhalit odvrácenou stranu velké dluhové jízdy v uplynulých letech - veřejné finance (s. 28-29); Jít do rizika je nutnost: jak odhadnout rizikovost investice a jak riziko identifikovat - seriál Kované investice (s. 36-37); Bankovní identita pro státní a privátní sféru (s. 58).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2021, č. 29

Pětina domácností nemá počítač (s. 9); Proč jsou v Praze tak drahé byty? - infografika týdne (s. 12); Boj o zelené jádro Evropy: náhlá energetická krize zvýšila tlak na větší využití jaderné energie. Evropa se štěpí v boji o "zelené jádro" v samotném francouzsko-německém srdci EU. Francie je pro, Německo proti. Česko stojí na straně Paříže - téma čísla o jaderné energetice (s. 14-26); Evropský obchodní šampion na rozcestí: čtyřka světového maloobchodu střídá nejvyššího manažera a v oblasti cloudových technologií se chystá na souboj s Amazonem - řetězec Lidl a Kaufland (s. 28-31); Nebojme se fondů: jak se jednotlivé fondy liší a které se hodí pro investování menších částek - seriál Kované investice (s. 36-37); Dokáže Zuckerberg vzkřísit reputaci Facebooku? - ve spolupráci s Financial Times (s. 38-43); Drobné pilulky velké naděje - polykací léky proti covid-19 (s. 46-50); Budoucnost finančního světa je v tokenizaci (příl. Tokenizace, s. iii).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2021, č. 30

ANO, bude hůř: hodnota koncernu Agrofert již pátým rokem klesá a ani výhled do dalších let nevypadá dobře. Rostoucí ceny energií a paliv, omezení zemědělských dotací, rostoucí úroky, přechod Andreje Babiše do opozice - to vše ohrožuje jeho budoucí ziskovost - téma čísla (s. 12-19); Plány na čtyřletku i déle: je zřejmé, že ekonomičtí ministři ve vládě Petra Fialy si pro svá funkční období nekladou snadné cíle (s. 20-24); Budeme sociálně citlivá vláda: nastávající ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka chce otevřít trh pracovníkům z ciziny, protože v Česku nejsou lidé. Prosadit chce i spravedlivé důchody pro rodiny s dětmi a dávkové automaty (s. 26-29); Investujte "na vlastní pěst": jaké jsou výhody a rizika kopírování tahů "investičních guruů" - seriál Kované investice (s. 38-39); Inflace roste: přišel čas dělat si starosti?: - ve spolupráci s Financial Times (s. 40-45); Nové daně na obzoru - změna pravidel pro zdanění tabákových výrobků (s. 51); Prezidentské vyšachování Jana Lipavského: proč je současný pirátský kandidát na ministra zahraničí špatnou volbou (s. 54-55).

Hospodářské noviny**Sv. 65, (2021) č. 218 (11.11.2021)**

Prudký růst cen zdaleka nekončí. Česká ekonomika dostává "energetický šok" - vývoj inflace (s. 3); Green Deal je ideologicky načasovaný. Tak rychle se energetika změnit nedá - rozhovor s jadernou specialistkou D. Drábovou (s. 4-5); Platí regulace firem, jež umožňují složit se na nákup akcií - investiční crowdfunding (s. 9); Na inflaci silně působí vyšší náklady spojené s bydlením - názor analytika (s. 12); Česko se blíží k bezhotovostní společnosti. Zanedlouho budeme téměř bez peněženek - digitalizace finančních služeb (příl. Cashless future, 4 s.).

Hospodářské noviny**Sv. 65, (2021) č. 222 (18.11.2021)**

Místo rychlé akce fiasko. Státní pomoc pro autopřemysl se zasekla - program Antivirus pro automobilky (s. 1); Německá láska k zelené energii vznikla kvůli výbuchu Černobyli, říká průkopník Sladek - obnovitelné zdroje energie (s. 7); Splátky hypoték prudce stoupnou. Nejvíce desítkám tisíc domácností s úvěry starými pět let (s. 8); Nezasní největší centrální banky příchod inflace? - názor analytika (s. 11); Nemáme se spíš bát, že přijdeme o peníze kvůli krachu cen? - komentář J. Hrstkové (s. 12); Česko startuje obnovu ekonomiky po koronaviru - dotace z Národního plánu obnovy (příl. Udržitelný rozvoj, s. 1-2).

Hospodářské noviny**Sv. 65, (2021) č. 224 (22.11.2021)**

Solární panely zažívají boom. Zájem o ně táhnou vysoké ceny energií i dotace - střešní fotovoltaika (s. 1); Japonskou ekonomiku má oživit rekordní injekce 490 miliard dolarů (s. 2); Vláda ulehčí papírování stovek tisíc podnikatelů, žádá Brusel o dvojnásobný limit pro povinnou registraci k DPH - zvýšení limitu ročního obrátu na 2 miliony Kč (s. 3); Kdo se stane německým ministrem financí? Může to být liberál Lindner i zelený Habeck (s. 7); Biden hledá holubičího šéfa Fedu - názor analytika (s. 11).

Hospodářské noviny**Sv. 65, (2021) č. 225 (23.11.2021)**

Emisní povolenky jsou rekordně drahé. Cena překročila 70 eur (s. 4); Ropa zlevnila pod 80 dolarů za barel. Saúdové a spol. se bojí lockdownů v Evropě, čelí i tlaku USA (s. 11); Prezident Salvadoru plánuje postavit Bitcoin City (s. 12); Inflace vrací na měnové trhy adrenalin. Měny se rozhoupaly a obchodníci cítí šanci (s. 13); Euro oslabuje proti dolaru. Naznačuje to inflační hrozbu? (s. 14); Protiinflační dluhopis je tutovka, která se státu prodáží - komentář o státních protiinflačních dluhopisech (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 65, (2021) č. 226 (24.11.2021)**

ČNB podle ekonomů zpřísní pravidla pro hypotéky. Dosáhne na ně méně lidí (s. 3); Boris Johnson chválí prasátko Peppu a mírní obavy z obchodní války s Evropskou unií (s. 9); Budoucí vláda změní stavební zákon. Co můžeme čekat? (s. 15); Hlavně klid. Powell bude kurz Fedu měnit jen zvolna - komentář k dalšímu čtyřletému mandátu J. Powella v čele centrální banky USA (s. 16); Amerika chce dostat bitcoin do tradičního finančního světa - ETF fond BITO vstoupil na newyorskou burzu (s. 17).

Hospodářské noviny**Sv. 65, (2021) č. 228 (26.11.2021)**

Nahoru jde nafta i elektřina, řidiči nejsou. Nákladní dopravci na silnici i železnici chystají výrazné zdražování (s. 3); Dostat se k hypotéce bude těžší, ČNB zpřísnila podmínky. Do hry se vrací limity na příjmy a zadlužení žadatelů (s. 12); Nejdůležitější soudní rozhodnutí přestanou vycházet na papíře, stále však chybí centrální databáze rozsudků - Nejvyšší soud a publikace judikátů (s. 18).

Hospodářské noviny**Sv. 65, (2021) č. 232 (2.12.2021)**

Covidová pomoc se vrací. Na peníze od státu dosáhnou podnikatelé, nemocní lidé i rodiče školáků, kteří musejí zůstat doma (s. 2); Jen na omezenou dobu, s kolaudací a licencí. Praha ve sněmovně znovu zkusí prosadit regulaci Airbnb - krátkodobé pronájmy (s. 3); Nabízíme lepší deal. Evropa chce konkurovat čínským investicím ve světě, uvolní na to 300 miliard eur - strategie Global Gateway (s. 6); Ropní šejkové a Rusko rozhodují o těžbě ropy. Její cena stoupla na 70 dolarů za barel (s. 15);

EET končí, není ale důvod, aby nepřišla nová, lepší - komentář J. Hrstkové (s. 16); První úkol pro nového ministra financí: zvítězit nad ekonomickou teorií - komentář analytika Národní rozpočtové rady (s. 16).

Hospodářské noviny

Sv. 65, (2021) č. 234 (6.12.2021)

Klíčový ekonom ČNB: sazby porostou. A za rok a půl bude euro pod 24 Kč: Česká národní banka se snaží zkrotit růst cen (s. 1) a související rozhovor s Petrem Králem, šéfem měnové sekce ČNB "Silnější koruna by nám pomohla v boji proti inflaci" na s. 8-9; Digitální daň je pryč, 140 zemí světa zavede globální zdanění nadnárodních firem (s. 2); Kdo je Fiala? Přirovnával se ke Klausovi, mnohem blíží však k Nečasovi - profil nového předsedy vlády ČR (s. 4); Čínské úřady se snaží uhasit realitní krizi, aby se naplno nerozhořela ta bankovní (s. 11); S pramalým nadšením míří ČNB k pokrizovému úrokovému vrcholu - komentář (s. 14); Chystají se nové mediální zákony. Nezačínáme ale zprostředka (s. 15).

Hospodářské noviny

Sv. 65, (2021) č. 235 (7.12.2021)

Nová vláda předělá schválený zákon o lobbingu. Unie jím podmiňuje peníze pro Česko (s. 2); Polsku i Česku by nyní bylo lépe s eurem, říká polský expremiér, který také vedl centrální banku - rozhovor s M. Belkou o inflaci aj. (s. 4-5); Buy the dip! Trhy teď válcují drobní investoři (s. 13); Požere nám inflace mzdy? Tři scénáře, jak to bude dál - komentář J. Hrstkové (s. 14); Ěru levných peněz vystřídají roky šetření, ale snad i růstu - komentář k inflačnímu vývoji (s. 14); Bankovní sektor se zelená. Ke změně barvy směřuje také klienty - ESG (Přil. Udržitelná společnost, s. 4).

Hrot

Sv. 2021, č. 46

Úsvit nových vakcín. Přesvědčí váhající Čechy? - téma čísla o očkování proti covid-19 (s. 6-13); Bitva o Británii: českého miliardáře Karla Komárka čekají tři měsíce pravdy. Během nich se ukáže, kdo bude dalších deset let provozovat britskou Národní loterii (s. 24-25); Nitky pro premiéra: silové resorty a spolu s nimi celá zahraničněpolitická agenda budou v nové vládě (snad) pod dohledem premiéra (s. 26); Inflační očekávání: zvyšování sazeb ČNB logicky nevoní všem, kdo dluží. V Česku je však i obrovské množství těch, kteří mají vklady v bankách a z nich jim inflace léta užívá - makropohled M. Zámečnicka (s. 28-29); Zelený úděl: made in China - zajišťování surovin (s. 30-31); Když zelená uhlí: ČEZ chce být do roku 2050 uhlíkově neutrální (s. 32-33); Těžké časy pro Jakuzu: zostřená legislativa pomohla oslabit japonský organizovaný zločin. Zároveň však brání lidem vrátit se z podsvětí do normálního života (s. 38-39); Minimální mzda, maximální zloba: kázat Skandinávům o pracovním trhu je skoro stejné, jako učit Francouze péct bagety. A přesně to teď Unie dělá - ve spolupráci s The Economist (s. 44-45); Putinova nová éra represí: ruský režim terorizuje vlastní obyvatelstvo a směřuje k čím dál ostřejší konfrontaci se Západem - ve spolupráci s The Economist (s. 46-47).

Hrot

Sv. 2021, č. 47

Kdo dokáže zabít bitcoin? Povolenka - glosa o uhlíkové stopě bitcoinu (s. 14); Cit pro dobu ve špičkách prstů mít - komentář M. Zámečnicka o výzvě osobností českého byznysu ke druhé transformaci české ekonomiky (s. 15); Pořád jsem škodná: některé vlivové skupiny jsou zvyklé, že nastaví ruku, berou a nikdo jim neříká, jak peníze použít, tvrdí šéf Národní sportovní agentury - rozhovor s F. Neusserem (s. 16-20); Spojenci tu jsou: Fialově vládní koalici otevírají vcelku dobré možnosti začít proměňovat své evropské sliby v činy (s. 26); Velké ambice, málo receptů: ekonomické cíle budoucí vlády v koaliční smlouvě jdou správným směrem, přesný popis cesty ale stále chybí (s. 28-29); Taková země budoucnosti. Argentina je učebnicový příklad toho, jak dovede bohatá země zchudnout, když vládne populismus - makropohled M. Zámečnicka (s. 32-33); Na dně a mimo hru: schůzka COP26 přinesla jeden konkrétní výsledek: důkaz, že schůzka COP26 neumí vyřešit problémy, kvůli nimž se konala - klimatický summit v Glasgow (s. 38-39); Odpoutaný byrokrat: svět vstupuje do nové éry větších státních aparátů. Jak by na to měl klasický liberál reagovat - ve spolupráci s The Economist (s. 40-42).

Hrot

Sv. 2021, č. 48

Příliš velké naděje: vakcíny nejsou tečkou za covidem - téma čísla (s. 6-11); Teď, nebo nikdy: vznikne tu skutečně velká česká banka? Klíčová operace skupiny PPF jde do finále. Jasno bude do Vánoc (s. 24-26); Sentinel tě vidí: kontrolu nad výplatou zemědělských dotací převezmou družice. Obavy z Velkého bratra

má farmářům vykompenzovat úbytek byrokracie (s. 27); Stát jako holding. Konsolidovaná účetní závěrka Česka jako holdingu loni skončila ztrátou. Nezachránily ji ani ziskové státní firmy - zadlužený stát (s. 30-31); Zelený semtex: pochopení toho, co je a co není ve snižování emisí proveditelné, je prvním krokem ke skutečnému řešení problému (s. 32-33); Pekingská dvojchyba: co prozrazuje osud tenistky Pcheng Šuaj o čínské vládě jedné strany - ve spolupráci s The Economist (s. 39-40).

Hrot

Sv. 2021, č. 49

Velká rezignace: i ty nejvyspělejší ekonomiky světa hledají, jak bude vypadat nový, postpandemický normál jejich pracovního trhu - téma čísla (s. 6-9); Německý zelený ideál (s. 15); Jedle za miliardu: byznys s vánočními stromky dominují dovozy z Dánska. Novým trendem je půjčení stromku v květináči (s. 26-27); Třináctý premiér. Jaký bude?: Petr Fiala je čtvrtým občanským demokratem ve funkci ministerského předsedy. Čím se podobá svým předchůdcům a co jej od nich odlišuje? (s. 31); Praha jako Manhattan: nemusíte být Číňan, aby vám hypotéky a přehřátý trh realit dělaly vrásky na čele - makropohled M. Zámečnicka (s. 34-35); Velká čtyřka v defenzivě: globální auditorské firmy se po částech rozprodávají. Jejich obchodní model ohrožují kromě skandálů i menší konkurenti (s. 36-37); Kdo pohlídá Interpol - ve spolupráci s The Economist (s. 38-39); Výkresy za miliardu: na světě je nový způsob oceňování patentů - ve spolupráci s The Economist (s. 39-40).

Účetnictví

Sv. 2021, č. 11

Účetnictví v mimořádných podmínkách (s. 2-8); Komplexní příklady na fúze splynutím a sloučením - účetní zobrazení fúze (s. 9-14); Vnitropodnikové směrnice v roce 2021 (4) - dokončení článku (s. 15-17); Koordinační výbor ke změně DPH u osvobození nájmu nemovitých věcí od roku 2021 (s. 29-37); Testování účetní hodnoty dlouhodobých aktiv (s. 43-47); Nejvyšší soud ČR poslal tisíce obchodních korporací do offsidu - výkladové stanovisko k judikátu č. 27 Cdo 3549/2020 (s. 48-50).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	48
Ekonomické vědy. Ekonomie	48
Informatika. Počítače	49
Podnik a podnikání.....	49
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	50
Právo.....	50
Účetnictví	51
Veřejná správa.....	51
Ostatní	52

Daně

29889I

Alena Vančurová, Barbora Slintáková

Daňový systém ČR :cvičebnice. 1. díl, Daň a její konstrukce, daňový systém, správa daní, daň z příjmu právnických osob

Praha : Wolters Kluwer, 2021, 75 stran

Cvičebnice navazuje na učebnici Daňový systém ČR 2020 (signatura 29678). Je koncipována jako pracovní sešit. V subkapitolách jsou úkoly řazeny podle výkladu učebnice a podle obtížnosti. Tento díl je zaměřen na daň a její konstrukci, daňový systém, správu daní a daň z příjmů právnických osob. Cvičebnice je doplněna klíčem s rámcovými kontrolními výsledky. Právní stav uvedené legislativy je platný k 31.7.2021. - Vydání první - ISBN: 978-80-7676-169-8 (brožováno)

29889II

Alena Vančurová, Stanislav Klazar

Daňový systém ČR :cvičebnice. 2. díl, Daň z příjmů fyzických osob a pojistné sociálního pojištění

Praha : Wolters Kluwer, 2021, 91 stran

Cvičebnice navazuje na učebnici Daňový systém ČR 2020 (signatura 29678). Je koncipována jako pracovní sešit s úkoly z oblasti daně z příjmů fyzických osob a pojistného sociálního pojištění. V subkapitolách jsou úkoly řazeny podle výkladu v učebnici a podle obtížnosti. Cvičebnice je doplněna klíčem s rámcovými kontrolními výsledky. Právní stav uvedených předpisů je k 31.7.2021. - Vydání první - ISBN: 978-80-7676-171-1 (brožováno)

29889III

Alena Vančurová, Hana Zídková

Daňový systém ČR :cvičebnice. 3. díl, Selektivní daně ze spotřeby, daň z přidané hodnoty, majetkové daně

V Praze : Wolters Kluwer, 2021, 75 stran : tabulky

Cvičebnice navazuje na učebnici Daňový systém ČR 2020 (signatura 29678) a je zpracována podle právních podmínek platných k 31.7.2021. Je koncipována jako pracovní sešit. Cvičebnice obsahuje několik typů příkladů od základních přes procvičující po komplexní k zopakování látky včetně klíče. V této části se procvičují selektivní daně ze spotřeby, daň z přidané hodnoty a majetkové daně. - Vydání první - ISBN: 978-80-7676-173-5 (brožováno)

29735VIII

Radim Bláha, David Ondroušek

Převodní ceny v ČR v aktuální praxi roku 2021

Praha : Svaz účetních České republiky, 2021, 64 stran

1. příspěvek: Problematika cen uplatňovaných v transakcích mezi spojenými osobami v praxi roku 2021. Definice. Metodika GfR a MF. Postupy a směrnice OECD. Funkční a rizikový profil podniku v praxi. Metody stanovení převodních cen a jejich praktické použití. Převodní ceny v účetnictví. Vliv pandemie COVID-19 na převodní ceny. 2. příspěvek: Odborná stanoviska k dotazům veřejnosti. Např. nárok na odpočet DPH u zaplacené zálohy za nákup stavebního pozemku, dovoz zboží ze třetí země - clo a DPH, paušální režim u OSVČ, nájem místnosti pro home office a DPH, zaplacená záloha na pozemek a nárok na odpočet daně při registraci k DPH aj. - ISBN: 978-80-7626-020-7 (brožováno)

Ekonomické vědy. Ekonomie

29884

Lenka Farkačová

Neučebnice ekonomie : pro každého na každý den

Praha : Grada, 2021, 168 stran : ilustrace

V publikaci popularizující ekonomii vysvětluje autorka běžně používané ekonomické pojmy jako např. růst, peníze a měna, inflace, veřejná volba, úloha centrální banky nebo rozhodování o investicích

do kryptoměn. Komentuje také důvody rozhodování lidí i firem z pohledu ekonomie. Autorka vychází z příkladu aktuálního vývoje v ČR a činnosti ČNB. - První vydání - ISBN: 978-80-271-3193-8 (brožováno)

29877

Zachary D. Carter

The price of peace : money, democracy, and the life of John Maynard Keynes**Cena míru : peníze, demokracie a život Johna Maynarda Keynese**

New York : Random House, 2020, xxii, 628 stran : 8 nečíslovaných stran fotografií

Novinář Zachary D. Carter odkrývá v biografii J. M. Keynese ztracené dědictví jednoho z nejzajímavějších myslitelů historie. Kniha oživuje zapomenutý soubor myšlenek o demokracii, penězích a dobrém životě s transformačními důsledky pro dnešní debaty o nerovnosti a mocenské politice, která formuje globální pořádek. - Poznámky. - ISBN: 978-0-525-50905-9 (brožováno)

29874

Michael Jäschke

Theory of the hybrid economy**Teorie hybridní ekonomiky**

Hamburg : [nakladatel není známý], 2020, 64 stran

Autor kritizuje, že současná globalizovaná ekonomika - včetně ekonomiky a hospodářské politiky - se příliš jednostranně zaměřuje na individuální lineární cíle, jako je růst, maximalizace zisku a náklady na produkt. Vyzývá k přehodnocení a směřování k „hybridní ekonomice“, jejímž definovaným cílem musí být vždy hledání ideální cesty mezi prioritami protichůdných cílů - tj. nejefektivnější kombinací růstu a udržitelnosti životního prostředí, volného mezinárodního obchodu a regionální výroby, nízkých jednotkových nákladů práce a vysoké kupní síly zaměstnanců. Na základě těchto myšlenek autor rozvinul svou teorii hybridní ekonomiky, kterou v knize čtenářům předkládá. - Second edition - Poznámky. - ISBN: 978-3-00-065283-7 (brožováno)

Informatika. Počítače

29882

Pavel Lesák

Praktické použití funkcí v Excelu

Praha : Grada, 2021, 360 stran : tabulky

Praktické využití funkcí v tabulkovém kalkulátoru Excel 2019 (příklady jsou použitelné i pro Excel verze 2016, 2013, 2010, 2007). Tvorba vzorců, práce s nimi a efektivní využívání možností funkcí v kapitolách: Zopakování základů; Funkce pro práci s datumem a časem; Logické a informační funkce; Textové funkce; Statistické funkce; Matematické funkce; Vyhledávací funkce; Nové funkce využívající dynamické oblasti; Maticové funkce; Podmíněné formátování a ověření dat; Ostatní funkce. - První vydání - ISBN: 978-80-271-1303-3 (brožováno)

Podnik a podnikání

29891

Frederic Laloux ; překlad: Viktor Jurek

Budoucnost organizací : průvodce budováním organizací v 21. století na základě evoluce lidského uvažování

Praha : PeopleComm, 2020, 391 stran : ilustrace

Evoluce organizací na základě vývoje lidského myšlení a návod, jak jí vybudovat. Vznik organizací, které jsou budovány na sdíleném smyslu, hodnotách, vnitřní motivaci a sebeřízení. Kniha se zabývá analýzou různých modelů způsobu lidské spolupráce v průběhu historie. Zároveň představuje model nový, který se momentálně objevuje. Jde o tzv. "tyrkysovou organizaci", která je postavena na třech pilířích: celistvosti, samořízení a na evolučním účelu. Obsah publikace se zaměřuje na tato témata: fungování hierarchické korporace a v čem se tento model uspořádání přežil, jak přebudovat firmu tak,

aby vyhovovala životu v 21. století, jak přistupovat ke všem základním aspektům podnikání jako jsou: nábor, adaptace, školení a koučing, team building, pracovní doba, funkce (popisy práce, práce s cíli, zpětná vazba a řízení výkonnosti, odměňování, povyšování), střídání míst a propouštění. Publikace nabízí praktické tipy a techniky organizace lidské skupiny ve světě 21. století. - 2. vydání - Přeloženo z angličtiny. - ISBN: 978-80-87917-68-8 (brožováno)

Pojišťovnictví. Sociální péče

29881

Vladimír Pikora a Markéta Šichtařová

Do důchodu s plnou kapsou aneb Poodhalená budoucnost

Praha : NF Distribuce s.r.o., 2021, 242 stran : ilustrace

Rodinné rozpočty českých domácností, úspory, investiční možnosti, finanční budoucnost a příprava na zabezpečení po odchodu do důchodu. Nastolená témata jsou komentována v částech: Osobní finance; Nekonečná reforma českých penzí; Důchodový systém; Jak se sám zabezpečit na důchod; Shrnutí - dělejte vše neopak (tj. naopak, než doporučuje stát). Současní střadatelé musejí čelit inflaci, rostoucím dluhům vlád, zvyšování daní, stále větší regulaci i přibývajícím omezením. Jak našetřit peníze, dlouhodobě udržet jejich hodnotu a jak si zajistit finanční budoucnost? Ekonomové Šichtařová a Pikora komentují návrhy důchodové reformy v ČR, srovnávají je s důchodovými systémy v jiných zemích a předkládají základní teze návrhu řešení důchodové reformy v ČR. - První vydání - ISBN: 978-80-88200-24-6 (brožováno)

Právo

29888

Jana Tlapák Navrátilová

Lobbing, nebo korupce?

Praha : Leges, 2021, 95 stran

Pojem a druhy lobbingu, jeho historie. Mezinárodní regulace. Zahraniční zkušenosti (Common law, Rakousko, Německo, Slovensko). Pojem korupce a trestněprávní úprava v ČR. Srovnání korupce a lobbingu - kde leží hranice mezi lobbingem a korupcí? Návrh zákona o lobbování z prosince 2019, jeho kritické hodnocení a průběh jeho schvalování v Poslanecké sněmovně. - Vydání první - ISBN: 978-80-7502-520-3 (brožováno)

29886

Alena Bányaiová

Prodlení s plněním peněžitého dluhu a jeho následky

Praha : Wolters Kluwer, 2021, xiv, 229 stran

Praktický výklad právní úpravy prodlení v občanském zákoníku (zák. č. 89/2021 Sb.) a upozornění na ty rozdíly oproti předchozí úpravě občanského zákoníku, které jsou významné pro praxi. První část publikace podává výklad pojmu prodlení, dále výklad různých způsobů určení času plnění dluhu, i skutečností, kterými dluh zaniká a prodlení končí. Další části jsou věnovány specifickým majetkovým následkům prodlení: úrok z prodlení, smluvní pokuta a náklady spojené s uplatněním pohledávky. Výklad jednotlivých institutů je doplněn o rozbor judikatury a citacemi soudních rozhodnutí. - Vydání první - ISBN: 978-80-7676-117-9 (brožováno)

29872

editors Stephen Jagusch and Philippe Pinsolle, Alexander G Leventhal

The guide to advocacy

Průvodce po advokacii

London : Law Business Research, ©2021, xvii, 408 stran : rámečky

Příručka je určena pro právníky, kteří chtějí překonat překážky různých jazyků, zákonů a kulturního prostředí a být v mezinárodní sféře efektivní. Tato příručka, zaměřená na odborníky ze všech oblastí a na všech úrovních zkušeností, pokrývá vše od případové strategie po dovednosti písemné obhajoby a

křížového výsledku a mnoho dalšího. Obsahuje také důvtip a moudrost obhajoby více než 40 praktikujících arbitrářů, včetně některých největších světových jmen v této oblasti. - Fifth edition - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-1-83862-574-0 (vázáno)

29885

Luboš Jemelka, Pavel Vetešník, Ondřej Libosvár

Zákon o kontrole : komentář

V Praze : C.H. Beck 2021, xxiv, 341 stran

Komentované znění zák. č. 255/2012 Sb., o kontrole. Zákon upravuje postup při kontrole výkonu státní správy. Komentář reaguje na změny v právní úpravě, které nastaly po 1. lednu 2014. Součástí znění jsou i odkazy na související ustanovení, předpisy a aktuální judikaturu zejména správních soudů. Komentář napomáhá ustálení odborného dohledu a aplikační praxe na některá sporná ustanovení zákona. Text komentáře je zpracován podle právního stavu k 1.7.2021. - 2. vydání - Seznam souvisejících právních předpisů. - ISBN: 978-80-7400-840-5 (vázáno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

29730/1446

Advokáti, notáři, soudy a soudci : redakční uzávěrka 1.9.2021

29730/1449

Cenné papíry. Kapitálový trh. Investiční společnosti a fondy : redakční uzávěrka 11.10.2021

29730/1448

Daň z přidané hodnoty : zásadní změny zákona o DPH od 1.10.2021 : redakční uzávěrka k 4.10.2021

29730/1445

Svobodný přístup k informacím; Elektronická komunikace; eGovernment; Kybernetická bezpečnost : redakční uzávěrka 1.9.2021

Účetnictví

29875

IFRS

Business combinations under common control : comments to be received by 1 September 2021**Podnikové kombinace pod společnou kontrolou : připomínky doručené do 1. září 2021**

London : International Accounting Standards Board, © 2020, 84 stran : tabulky, diagramy

V listopadu 2020 vydala Rada pro mezinárodní účetní standardy diskusní dokument Podnikové kombinace pod společnou kontrolou. Dokument stanoví předběžné názory Rady na možné požadavky na podávání zpráv, které by pomohly společnostem poskytovat lepší informace o podnikových kombinacích pod společnou kontrolou. Správní rada hledala zpětnou vazbu ke svým předběžným názorům do 1. září 2021, aby pomohla rozhodnout, zda a jak vypracovat podrobné návrhy v další fázi projektu. - Poznámky. - ISBN: 978-1-911629-98-6 (brožováno)

Veřejná správa

29887

Andrea Čajková

Inovativní trendy řízení ve veřejné správě

Ostrava : KEY Publishing, 2020, 163 stran

Vědecká monografie se zaměřuje na přezkoumání možných inovačních aktivit a potenciálu v procesu řízení institucí veřejné správy, zejména organizací územní samosprávy s důrazem na vybrané manažerské funkce (strategické řízení, řízení procesů a řízení změn). Obsahem jednotlivých kapitol jsou teoretické vymezení zkoumané problematiky (veřejný sektor, veřejná správa, inovační potenciál), definování specifických aspektů řízení ve veřejné správě (manažerské přístupy, organizace, znalostní management) a konkrétní výsledky analýz se zvýrazněním zásadních problémů a nedostatků. Poslední

kapitola nabízí doporučení pro zvyšování efektivity řízení veřejné správy (význam vůdcovství a osobnost manažera, zákaznická orientace, komunikace). Hlavním rysem veřejné správy by se měla stát flexibilita. Práce představuje i modely řízení kvality: model výjimečnosti EFQM, CAF (Common Assessment Framework), ISO normy a TQM (Total Quality Management). - Vydání první - ISBN: 978-80-7418-363-8 (KEY Publ.)

Ostatní

29873

Robert Csizmadia

Geofusion : mapping of the 21th century

Geofúze : mapování 21. století

[Maďarsko] : [nakladatel není známý], ©2017, 407 stran : tabulky, grafy, mapky, fotografie
Kniha se věnuje hlavním problémům 21. století. Je to kniha s plány, které ukazují složitost našeho světa, propojení míst, lidí, myšlenkových směrů a oborů. Počínaje geografickým referenčním rámcem jsou čtenáři provedeni globálními geoeconomickými trendy a pravděpodobnými budoucími scénáři a také hybnými silami nové světové ekonomiky. Kniha poukazuje na význam měst jako mocenských center pro multidimenzionální globální síť 21. století. Je podnětným průvodcem našim propojeným světem. - Poznámky. - ISBN: 978-615-00-0312-2 (vázáno)

29876

Minouche Shafik

What we owe each other : a new social contract for a better society

Co si navzájem dlužíme : nová společenská smlouva pro lepší společnost

London : The Bodley Head, 2021, xvii, 233 stran : tabulky, grafy

Ať si to uvědomujeme nebo ne, všichni se každý den účastníme společenské smlouvy prostřednictvím vzájemných závazků mezi rodinou, komunitou, pracovištěm a spoluobčany. Péče o druhé, placení daní a využívání veřejných služeb definuje sociální smlouvu, která nás jako společnost podporuje a spojuje. Dnes však je naše sociální smlouva narušena změnou genderových rolí, technologiemi, novými modely práce, stárnutím a riziky spojenými se změnou klimatu. Autorka nás provede životními fázemi, které všichni zažíváme - výchova dětí, vzdělávání, nemoc, práce, stárnutí. Ukazuje, jak je možné změnit uspořádání našich společností. Na základě důkazů a příkladů z celého světa ukazuje, jak může každá země poskytnout občanům základy, aby měli slušný život a mohli přispívat společnosti. Ale dlužíme si navzájem více než tohle. Velkorysejší a inkluzivnější společnost by také sdílela více rizik společně a žádala by každého, aby přispíval tak dlouho, jak jen může, aby každý mohl rozvinout svůj potenciál. - Poznámky. - ISBN: 978-1-847-92627-2 (vázáno)

Odbor Vnější vztahy a komunikace Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>